

ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈԶԱՐԵԱՆ ԱՐՅԱԽ ՄԵԿՆԵՅԱԻ

ԵՐԵՎԱՆ («ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ»)- Հինգշաբթի, 13 Ապրիլին, ապահովական խիստ պայմաններում տակ, Լեոնային Ղարաբաղի Հանրապետություն մեկնեցաւ նախագահ Ռուպերտ Բոչարեան, ընկերակցութեամբ պաշտպանութեան նախարար Վաղարշակ Յարութեանով:

Թէեւ այս այցելութեան նպատակին մասին պաշտօնական ոչ մէկ տեղեկութիւն հաղորդուեցաւ. Երեւանի մէջ կարգ մը բարձրաստիճանի աղբիւրներ յայտնեցին, որ անիկա կրնայ կապուած ըլլալ ԼՂՀի նախագահ Արկաղի Ղուկասեանի մահախորձին ու անոր շուրջ բացուած քննութիւններուն:

Ստեփանակերտի մէջ, Բոչարեան տեսակցեցաւ ԼՂՀի ղեկավարութեան հետ՝ ապահովական անախորձաց պայմաններու տակ: Ան այցելեց նաեւ կարգ մը բանակային միաւորներ:

Ղուկասեան տակաւին Երեւան կը գտնուի, ուր կ'ապաքինի իր սուսցած վերքերէն:

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՏՈՒՏ ԱՅՅԵԼԵՅ ՍԷՆՈՒՏԱԿԱՆ ԱՐԱՔԻԱ ԵՒ ՔՈՒԷՅԹ

Հանրապետութեան նախագահ Գ. Բ. Էմիլ Լաւոուտ Տաբար օր սկսաւ Մոնթի մէջ իր շրջապատով, որուն առաջին հանգրժանէն էր Սեուտական Արաքիան:

Ճեռտալի Ապտէլ Ազիզ Բազաուրի անուան միջազգային օդակայանին մէջ նախագահ Լաւոուտը դիմաւորեց ինչ առաջին փոխ վարչապետ Ապտալի Ապտէլ Ազիզ Ալ Սեուտականը, ու իր հետ Սեուտականը Լաւոուտ մեկնեցաւ իր կեցութեան վայրը՝ Ալ Համրա Բազաուրական յալաւը:

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԸ ԿԱՆԳ ԶԷ ԱՌԱՄ ԶԱՅՏԱՐԱՐԵՅ ՊԱՇՇԱՐ ԱՍԱՏ

ՊԵՏՐՈՒԹ, 16 (ՌՈՅԹԸՐԸ)- Սուրբոյ նախագահ Հաֆէզ Ասատի տղան՝ Պաշար յայտնեց, որ Խորաշէյի հետ խաղաղութեան բանակցութիւններուն առիթներու տակաւին առկայ են, հակառակ անոր որ միջազգային ճիգերը չյաջողեցան կամ ընդել երկու երկիրներուն միջեւ գոյութիւն ունեցող բացը:

«Ուստաբ» շարժապետներին կողմէ հրապարակուած հարցազրոյցի մը մէջ, Պաշար Ասատ ըսաւ, որ ժամանակը տակաւին ուշ չէ եւ առիթ կայ գործընթացը իր հունին վերադարձնելու: Ան դիտել տուաւ, որ հողերու ամբողջական վերադարձի սկզբունքին վերադառնալով, կարելի է շուտով վերսկսել բանակցութիւններուն: Ան շեշտեց, որ խաղաղութեան գործընթացը կանգ չէ առած եւ ղուեր բաց կը մնայ այնքան ատեն, որ ճիգերը կը շարունակուին:

Արտաքին գործոց նախարար Ֆարուք Շարէհ, իր կարգին Քուպայի մէջ յայտարարած էր, որ Սուրիա կ'առաջած կը մնայ Խորաշէյի հետ խաղաղութիւն հաստատելու յանձնառութեան: Ան վերստին շեշտեց, սակայն, որ Սուրբոյ կը պատկանի Գալիլի ծովուն հիւսիսարեւելեան ծովեզրերը:

ՀԱՅ ԴԱՏԻ Ի ՆՊԱՍԵ ՏՊԱԽՈՐԵՉ ՉԵՌՆԱՐԿ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻՆ ՄԷՁ

ՐԱՅԿԱԿԱՆ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱՉՈՒՄԸ ԸԱՄԱՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԱՐԺԷՔ ՈՒՆԻ ԵՒ ԱՆԻԿԱ ԱՆՐԱԺԵՇՏ Է ԱՅԼ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԿԱՆԽԱՐԳԻԼՄԱՆ ԸԱՄԱՐ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՅ ՊԱՍՏԱՐԱՆ ԻՎ ԹԵՆՈՆ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան կազմակերպութեամբ եւ Արամ Ա. կաթողիկոսի հովանաւորութեամբ ու ներկայութեամբ, Ուրբաթ, 14 Ապրիլի երեկոյեան, ժամը 7:00ին, կաթողիկոսարանի վեհարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Հայկական Յեղասպանութեան Գիշերահանութիւնը եւ Թուրքիոյ ուրացումի քաղաքականութեան հարցերը արծարծող բանախօսական ձեռնարկ մը: Խոսք աւելն ֆրանսացի պատմաբան Իվ Թեռնոն եւ Հ. Յ. Դ. Արեւմտեան Եւրոպայի Հայ Դատի Յանձնախումբի ատենապետ Արա Գրիգորեան:

Նշենք, որ նախագահ Լաւոուտի կ'ընկերակցին կեցնալորտի եւ զբօսաշրջութեան նախարար Արաքիւր Նազարեան, Ելեւմուտքի նախարար Ժորժ Քըրմ, հանրօգուտ աշխատանքներու եւ փոխադրամիջոցներու նախարար Ծար.՝ Էջ 9

Իվ Թեռնոն ներկայ էր Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ եպս. Խաչերեան, Վարդյան արք. Ազգարեան, Լիբանանի կենսոլորտի եւ զբօսաշրջութեան նախարար Աթիւր Նազարեան, երեսփոխաններ Սեպուհ Յովնանեան եւ Ժաք Չուխատարեան, Իտալիա Հարիւրի երկայնացուցիչ երեսփոխան Ատնան Արաքժի, Լիբանանի մէջ Քանաւայի պատմական Հայկ Սարգիսեան, Սպանիոյ եւ Չուլիցբրիոյ պատմաբաններու կցորդներ, Լ.Ղ.Ն. ներկայացուցիչ Կարո Քէպապեան, Լիբանանահայ կուսակցութիւններու եւ ազգային մարմիններու ներկայացուցիչներ, Պուրճ Ճամաւտի քաղաքապետ Անդրանիկ Մարրեան, Կիլիկիոյ կաթողիկոսարանի կեդրոնական վարչութեան ներկայացուցիչներ եւ հետաքրքիր լրագրողներ:

Ձեռնարկին հանդիսավարն էր Նորա Պայրազտարեան: Ան իր լրացման խօսքին մէջ անդրադարձաւ Հայկական Յեղասպանութեան յիշատակին, իրաւական եւ մարդկային հարցերուն, ապա ներկայացուց օրուան առաջին բանախօսքը՝ պատմաբան Իվ Թեռնոն: Ն. Պայրազտարեան ընդգծեց, որ շուրջ երեսուն տարիներէ ի վեր, պատմաբանը իր մասնագիտական աշխատանքով եւ հրատարակութիւններով մեծապէս կը նպաստէ Հայկական Յեղասպանութիւնը իր բեւ պատմական իրողութիւն ներկայացնելու աշխատանքին: «Իր այս ձեռնագրահին վրայ, Իվ Թեռնոն կը պայքարի նաեւ պատմութեան խեղաթիւրումին եւ ուրացումին դէմ» ըսաւ հանդիսավարը եւ հրաւիրեց պատմաբանը՝ այս գծով իր խօսքը ուղղելու ներկաներուն:

Արամ Ա. կաթողիկոս պաշտօնական հիւրերու հետ:

Իվ Թեռնոն առաջին հերթին ընդգծեց, որ ուրացումի հարցը ուսումնասիրելու համար, անհրաժեշտ է նախ յստակացնել շարք մը հասկացութիւններ: Անոնցմէ առաջինն է պատմական իրականութիւնը, որ կը հաստատուի փաստերու հաւաքագրումով եւ հետեւաբար՝ հարցականներու վերացումով: «Այս իմաստով, կարելի է հաստատել, որ Յեղասպանութիւնը բարդ իսկապէս կը ընդլայնուի 1915-16ի հայկական ջարդերը. այդ ուժերը գործողները Յեղասպանութիւնը մը իրապարտեցին» ըսաւ Թեռնոն: Ան շեշտեց, որ նման արարք մը կազմակերպողները եւ իրապարտողները անպայմանօրէն պիտի փորձեն գայն ուրանայ: Այդ կեցուածքը որդեգրեց նաեւ Ծար.՝ Էջ 3

ՓԵՐԷՍ ԿՈՉ ԿՈՒՂՂԵ ՊԱՐԱՔԻ՝ ԶՐԱՊԱՐԱԿԱԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԳԱՂԱՓԱՐԸ

ԵՐՈՒՍԱՂՂԷՄ, 16 (ՌՈՅԹԸՐԸ)- Խորաշէյի նախկին վարչապետ Շիմոն Փերէս կոչ ուղղեց Եւրոպայի մը հրապարակաւ ընդունելու պահեստիներու պետութեան մը գաղափարը:

Փերէս, որ ներկայ կ'աւարտուած մէջ շրջա-

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԸՆԴՈՒՆԵՅ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՐԵՄՓՈՒԱՆՆԵՐ ՍԱՐԳԻՍ ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆԻ ԵՒ ՊԱՅԻԱ ԶԱՐԻՐԻԻ

Հինգշաբթի, 13 Ապրիլին, Արամ Ա. կաթողիկոս ընդունեց այցելութիւնը Քանաւայի պատմական հայ երեսփոխան Սարգիս Ասատուրեանին, որուն կ'ընկերակցար Լիբանանի պատմական երեսփոխան Սեպուհ Յովնանեան: Ա. Ասատուրեան Լիբանան կը գտնուէր որպէս անդամ Քանաւայի վարչապետ Ժամ Բրեթիէի ընկերակցող պատմաբանութեան: Ան տեղեկութիւններ տուաւ վեհափառին, վարչապետ Բրեթիէի Միջին Արեւելք կատարած այցելութեան, ինչպէս նաեւ Քանաւայի նախկին հանրապետական ինքնիշխանութեան մասին:

Վեհափառ նախապետը ընդունեց նաեւ այցելութիւնը պատմական երեսփոխան Պահիա Հարիւրի:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հայկական Յեղասպանութեան 85ամեակի Միացեալ Յանձնախումբը հասանազոր վրդային քաղաքապետի մասնակցելու կոչ կ'ուղղէ լիբանանահայ բոլոր հասարակական կապակցութիւններուն:

Հայկական բոլոր միութիւններուն ներկայացուցիչներէն կ'ակնկալենք, որ մինչեւ 18 Ապրիլ 2000 կապ հաստատեն հայկական օրաթերթերուն քարտուղարութիւններուն հետ եւ անոնց փոխանցեն իրենց միութեան ամբողջական անունը, հասցէն եւ հեռախօսի համարը:

Յանձնախումբը քաղաքապետի մասնակցող բոլոր հայկական միութիւններուն առունով պատասխան պիտի պատրաստէ եւ պիտի տրամադրէ միութիւններուն պատասխանատուններուն: Ստորեւ՝ հայկական 3 օրաթերթերուն հեռախօսի եւ հեռապատճէնի թիւերը.

Արարատ. 01565599 նաեւ՝ ֆաքս Ապրիլ. 01260115 ֆաքս. 258529
Չարթօնք. 01448064 ֆաքս. 448982

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 85ԱՄԵԱԿԻ ՄԻԱՅԵԱԼ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԻ

ՐԱՅԿԱԿԱՆ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 85ԱՄԵԱԿ ԸԱՄԱԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՔԱՅԼԱՐՇԱԻ

Կազմակերպութեամբ

ՐԱՅԿԱԿԱՆ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 85ԱՄԵԱԿԻ ՄԻԱՅԵԱԼ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԻ

Տեղի կ'ունենայ Երկուշաբթի, 24 Ապրիլ 2000, առաւօտեան ժամը 10:00ին, Անթիլիասի Մայրավանդեան դէպի Պուրճ Համուտի Զաղաքապետարանի դաշտը:

ԻՎ ԹԵՌՆՈՆ ԱՅՑԵԼԵՑ

«ԱԶԳԱՊ»

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ

Շարաթ 15 Ապրիլի առաւօտեան «Ազգալի»...

ԽԱՄԱՐՄԱՆ ԳԻՇԵՐ ՍՐԲՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Աւագ Հինգշաբթի, 20 Ապրիլ 2000ին, Սրբոց...

Պիտի նախագահե եւ պիտի քարոզէ ԳԵՐՇ. Տ. ԳԵՂԱՄ ԵՊՍ. ԽԱԶԵՐԵԱՆ

Քարեջան Առաջնորդ Լիբանանի հայոց թեմին...

Իսկ Աւագ Ուրբաթ օրը, կէսօրէ ետք ժամը 4:00ին...

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ Ս. ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Անոյ Այվազեան եւ ղուտորերը Գարմէն եւ Գարյա

Օրդ. Անահիտ Այվազեան Տէր եւ տիկին Լուսինե Այվազեան Օրդ. Անի եւ տիար Ռեմոն Այվազեան...

ԱՆՊԵՐ ԱՅՎԱԶԵԱՆԻ

Մահը, որ պատահեցաւ Հինգշաբթի, 13 Ապրիլին, յետ...

Թաղման արարողութիւնը կատարուեցաւ Ուրբաթ, 14 Ապրիլին, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին, ժողովի Ս. Յարութիւն...

Ներկայս ընդունելի իբրեւ մահագոյ:

ՄԱՀԱԶԴ

Ս. Նշան Մայր Եկեղեցւոյ Թաղական Խորհուրդը կը...

ՄՈՎՍԵՍ ԷԼԷՅՃԵԱՆԻ

Մահը, որ պատահեցաւ, Լոս Անճելէսի մէջ:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Մարի Էյլճեան Տէր եւ տիկին Զարեհ եւ Ռոզմէ Էյլճեան...

Տէր եւ տիկին Գրիգոր եւ Անի Գազանճեան եւ գաւակը Բաթրինա

Տէր եւ տիկին Աւետիս եւ Շաքլ Զարիկեան եւ գաւակները Բարէն, Կարո եւ Բաֆֆի

Տիկին Մարութի Էյլճեան Տէր եւ տիկին Յակոբ եւ Համեստ Էյլճեան եւ գաւակը Խաչիկ

Տէր եւ տիկին Զաւէն Էյլճեան եւ գաւակները Տէր եւ տիկին տղթ. Գրիգոր Էյլճեան եւ գաւակները Տէր եւ տիկին Ճորճ Կնոպչեան եւ գաւակները Տէր եւ տիկին տղթ. Յարութիւն Կնոպչեան եւ գաւակները

Տէր եւ տիկին Աւետիս Մկնչեան եւ գաւակները Տիկին Այիս Կնոպչեան եւ Համեստ Գրիգոր Էյլճեան եւ գաւակները Տէր, մեծ Տոր, Եղորտ եւ Հարագատին

ՄՈՎՍԵՍ ԷԼԷՅՃԵԱՆԻ

(ՏԵՆԵՎՆԱՅ, 1920ԻՆ)

Մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ 7 Ապրիլ 2000ին, առա-

ւօտեան ժամը 3:00ին, յետ կարճատեւ Հիւանդութեան:

Թաղման արարողութիւնը պիտի կատարուի Երեքշաբթի, 18 Ապրիլ, կէսօրէ առաջ ժամը 11:00ին, Ֆորէսթ Լաուն Հայկուտ Հիւանդանոցին մօտ, 20:00ին, Մարտի մէջ, ուրիշ Հանգուցեային մարմինը պիտի փոխադրուի Հիւանդանոցէն:

Ներկայս ընդունելի իբրեւ մահագոյ:

ՆԵՐՍԷՍ - ՊԵՏՐՈՍ ԺԹ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ - ՊԱՏՐԻԱՐԺ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՅՈՅ ԿԱՆԱՅԻ ՄԷՋ

Ուրբաթ, 14 Ապրիլին, Ամեն հոգեւոր տէրը ընկերակցութեամբ Հայ Կաթողիկէ համայնքի...

Յուշածաղկեպակի պետեղումէն ետք, պատուիրակութիւնը առաջնորդութեամբ Կանայի...

Հոգեւոր տէրը հոգեհանգստեան պաշտօն մը կատարեց...

Պատուիրակութիւնը եւ շրջանի կրօնապետերը ճաշի...

ՈՏՆԼՈՒԱՅԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ՍՐԲՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Աւագ Հինգշաբթի, 20 Ապրիլ 2000ին, կէսօրէ ետք...

ՇՈՊԵ. Տ. ՄԱՇՏՈՑ ԿՐԴ. ՉՊՊԱՆԵԱՆ

Սիրով կը հրաւիրուի հաւատացեալ ժողովուրդը:

Նոյն օրը առաւօտեան ժամը 10:00ին պիտի մատուցուի...

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ Ս. ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԱՅՍՕՐ ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆԷՆ

Ժամը 9:00ին «ԱՅԼ ԱԶԱՆ ՈՒԹԻՒՆ» կը պատրաստե եւ կը ներկայացնէ Շոպեր Գառնէշեան

Ժամը 11:00ին «ԱՌՈՂՋԱՊԱՆԱՆ» Տոքթ. Այտա Ասատուրեանի հետ

Ժամը 18:00ին «ՏԱՂԱՐԱՆ» կը պատրաստե եւ կը ներկայացնէ Հերի Իսախանյան

Ժամը 19:00ին «ՀԱՐՅԱՆՈՒՄ» Հեռաձայնային մրցում իրադ Ներսէսին եւ Նանտին հետ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Կը ներկայացնէ՝ ԱՐՓԻՆԵ ԵՒ ԷԼԻՉԱՊԵԹ ՓԵՐԼԻՎԱՆԵԱՆՆԵՐ (Մեներգներ եւ գուգերգներ) Դաշնակի ընկերակցութիւն՝ ԿԼՕՐԻԱ ՍԻՔԻԱԼԵԱՆ Տեղի կ'ունենայ 30 Ապրիլ 2000, երեկոյեան ժամը 8ին, Ամերիկեան համալսարանի «Էստայլի Շոլ»-ի մէջ:

ՇՐՋԱՊՏՈՅՆԵՐ

Ապրիլ 24ի եւ 1700ամ-եակի առիթներով դէպի Հայկա, Տէր Զօր եւ Մարկատէ ուխտագնացութիւն: Վարձած ենք նոր օթոքար մը, 2 գիշեր պանդոկ 6աշնարով, միայն 79\$, իսկ առանց պանդոկի եւ 6աշնարով, միայն 30\$ Արձանագրութիւն ԱՅԵ-եան Թուրք: Հեռ. 01-261177, 01-265068 եւ 03-233978:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Հաստատութեան մը համար օրինոց մը, որ գաղափար ունենայ ինքնաշարժի ռատիոթոք: Ամսական առաւել շահաբաժին: Հեռ. 03-344704:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

Սամ՝ Մազմանեանի մահուան առիթով, Եղած եւ հետեւեալ նուիրատուութիւնները ԲԱՀԼԻ Մերանոց-Կուրանոցին:

Տէր եւ տիկին Ստեփան Գարայոյանեան 20,000 լ.ո.

Տէր եւ տիկին Գեորգ Գարայոյանեան 20,000 լ.ո.

ՎԱՐՉՈՒ ԲՆԱԿԱՐԱՆ

Ամերիկեան Համալսարանին մօտ: Հեռ. 01-259363:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Հաստատութեան մը համար պատասխանատու եւ ներկայանալի օրինոց մը, 25-35 տարեկան, որ ունենայ նուազագոյն պարտք, համակարգիչի ծանօթութիւն ունենայ, տիրապետէ արաբերէնի, ֆրանսերէնի, անգլերէնի, ինչպէս նաեւ՝ առաջին հմտութիւն ունենայ: C. V.ին Fax-ով ուղարկելի 250800 թիւին:

ՄԱԽՈՒ ՏՈՒՆ

Այն հարի առաջին մահը համբուս վրայ: Բացառիկ դիրք: Հեռ. 01-259363:

ԳՐԱԲՈՒՄ ՕՐ

25 ԱՊՐԻԼ 2000 ԱՐԵՒԱՆ ՏՈՒԶՈՒԹԻՒՆ 4 ԱՆՍՆ ԼՍԻՒ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Ազամանդաբ գործաւորներ: Իլիմի հեռ. 01-251251:

ԾԱԽՈՒ 3ԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

Ամերիկայի շրջան: 190 քառ մետր: Կրկ յարկ: Հեռ. 04 - 710117 եւ 03 - 256909:

ԱՄԱԳ ՀԱՐԱԹԸ ԵՒ Ս. ԶԱՏԻԿԸ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻՆ ՄԷՋ

Այսու կը ծանուցանենք մեր հաւատացեալ ժողովուրդին, թէ Աւագ Շաբթուան յատուկ եկեղեցական արարողութիւնները Ամերիկայի Մայր տաճարին մէջ պիտի կատարուին ըստ ընկալեալ աւանդութեան եւ հետեւեալ ժամանակացոյցով:

11.11.9 ՆԻՆԳՆԻԹԻ

20 Ապրիլ - Կարգ Ապաշխարողաց 9:00ին - Ս. Հայրապետեան Պատարագ 10:00ին Պատարագիչ՝ Տ. ՄԱՇՏՈՑ ՎՐԻ. ՉՊՊԱՆԵԱՆ

Կարգ Օտնուալի 4:00ին Կատարող եւ քարոզիչ՝ Ն. Ս. Օ. Տ. ԱՐԱՄՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Կարգ Զարչարանաց Խաւարման Գիշեր 7:00ին Գարոզիչ՝ Տ. ՆԱՐԵԿ Մ. ՎՐԻ. ԱԼԵՅՄԷՋԵԱՆ

11.11.9 ՈՒՐԲԱԹ

21 Ապրիլ - Կարգ Խաչելութեան 9:00ին - Կարգ Թաղման 4:00ին

11.11.9 ՇԱՐԱԹ

22 Ապրիլ - Առաւօտեան ժամերգութիւն 8:00ին - Ճրագալոյցի Պատարագ 4:00ին Պատարագիչ՝ Տ. ՄԱՍԻՍ ԱՐԿ. ԶՕՊՈՒԵԱՆ

11.11.9 ՇԱՐԱԹ

23 Ապրիլ - Առաւօտեան ժամերգութիւն 7:00ին - Ս. Պատարագ 9:30ին Պատարագիչ եւ քարոզիչ՝ Տ. ԱՐՏԱԼԱԶԻ ԱՐԿ. ԹՐԹՈՒԵԱՆ

11.11.9 ՆԱԶԱՆԱԿԱՆ

24 Ապրիլ - Առաւօտեան ժամերգութիւն 8:00ին - Ս. Պատարագ 9:00ին Պատարագիչ՝ Տ. ՎԱՐԴԱՆ ԱՐԿ. ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

Կը հրաւիրենք մեր հաւատացեալ ժողովուրդի զաւակները, ներկայ գտնուելու տոյն արարողութեանց եւ հոգեպետ վերանորոգութեան քրիստոնեական հատարով ու աւանդութիւններով:

ԻՒՐԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ՕՐՈՒԱՆ 3ԱՅՏԱԳԻՐԸ

- 6:30 - Բացում
F 6:35 - Բարի լոյս
M 7:00 - Հայկական եւ օտար մեղմ երգեր
8:00 - Օրուան յայտագիրի ընթերցում
9 8:15 - Տեղական մամուլի խորագիրներու ընթերցում
4 8:30 - Հայերէն լուրեր
. 8:40 - Օղերեւոյթ
7 8:45 - Ինչ կ'ըսեն աստղերը
9:00 - Այլապատմութիւն
9:30 - Թոնիչք
M 10:00 - Սակարան
h 10:30 - Արաբերէն լուրեր
z 10:45 - Արաբերէն երգեր
11:00 - Առողջապահական
հեռ. 11:30 - Շ. Այնաուր
2 12:00 - Շահանդուխտի հետ
4 12:15 - Արա Գեորգեան
1 12:30 - Հայերէն լուրեր
2 13:00 - Սակարան
2 13:05 - Յեղափոխական յիշատակարան
7 13:10 - Ազգային յեղափոխական երգեր
2 14:30 - Արաբերէն լուրեր
15:00 - Արաբերէն յայտագիր
- 16:30 - Արաբերէն լուրեր
2 16:40 - Հանդիպում
4 18:00 - Տաղարան
1 18:30 - Հայերէն լուրեր
1 18:40 - Հայերէն լուրեր
9 19:00 - Խաղ մրցում
9 20:30 - Էսթրատային
22:30 - Պատուէր
00:30 - Փակում

ԽՈՒՄՆԵՐԱՄ ՀԱՐՔԵՐՈՎ ՄԱՆԱԿՅԻՆՔ ԲԱՅԼԱՐՇԱԽԻՆ ԵՒ ՎԱՌ ՊԱՋԵՆՔ ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐՈՒԹԵԱՆ ՈԳԻՆ

ՇՆՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱԶՈՒՄԸ ԸԱՄԱՍԱՐԴԿԱՅԻՆ ԱՐԺԷ ՈՒՆ ԵՒ ԱՆԻԿԱ...

Ծառակալած Ա. Լյեկ

Թուրքիան, հակառակ այն իրողություններին, որ մեկուկես միլիոն հայեր անհետացած են անբացատրելի ձևով: Այն էլ որպեսզի քաղաքականություն անհետքեր թողնեն, որուն դեմ յանդիման կը գտնուինք»:

Մն նաև անդրադարձաւ «Յեղասպանութիւն» հասկացութիւնը բացատրելու բարդութիւններուն: Ըստ 1948ին որդեգրուած միջազգային օրէնքին, շարք մը տուեալներու միատեղումով է, որ դեռ մը կրնայ բնութագրուիլ իբրև Յեղասպանութիւն: Այդ տուեալներէն առաջինն է՝ մարդկային հասարակարանութեան մը մեծամասնութեան շարքը, երկրորդը՝ որ այդ հասարակարանութեան անդամները թիւիքսպէս ոչնչացուած թլլան իրենց այդ պատկանելիութեան պատճառով: Երրորդ տրեւելը, որ հիմնական է ուրացումը վերլուծումին համար, շարքերուն կանխամտածուած, ծրագրուած բնորոշ է:

Ուրացումի գծով իվ Թեռնուն նշեց նաև պատմութիւնը վերաբերող ստիպանքները եւ ըստ որ պատմական իրողութիւնները կարելի է վերահաստատել երբեք միայն այն պարագային, երբ կան փաստեր, որոնք կ'արտօնեն տուեալ իրողութեան մը հետքերը: Ինչ կը վերաբերի չայլակաւ Յեղասպանութեան, իրքական կողմին ներկայացուցած աշխատանքները ոչ միայն անարժէք եւ անընդունելի են, այլեւ՝ հայկական կողմին մտտեղծած են պայքար մը, որ կու գայ հաստատելու Յեղասպանութեան իրականութիւնը: «Երբեք անպատճառ, պատմական թէ գիտական իմաստով, չայլակաւ Յեղասպանութեան ուրացումը ոչինչ լրացի հիմնուած է» ըսաւ Թեռնուն:

Այսուհանդերձ, ուրացումի քաղաքականությունը գոյութիւն ունի բոլոր ցեղասպանութիւններուն պարագային: Հետևաբար, անոր հետեւանքները եւ բովանդակութիւնը չափելի չեն: Երբ պետք է լաւագոյն ճանաչուի այդ քաղաքականութիւնը կիրառելիներուն օգտագործած բոլոր մեթոդները:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Գծաբառաբար, նշեց իվ Թեռնուն, պատմութիւնը բոլոր շտապ, որ այս բացառապէս ցեղասպանութիւնը եւ անհետեւ իրողութիւնները կ'օգտագործէ ուրացումի համար: «Սերունդն այս պարագային պէտք է հասկնայ մանաւանդ ուրացումին (պետութեան) որպէս պատմութեան ուրացումին մասին: Այսպէս, 1915ի Տեղեկի ծրագրումը ինքնին ուրացումի որոշ բնորոշութիւնները, որոնք 85 տարիներէ յետոյ հիմը կը հանդիսանան թուրք պետութեան կողմէ չայլակաւ Յեղասպանութեան ուրացումին հետքերը: Այսպէս, 1915ի Տեղեկի ծրագրումը ինքնին ուրացումի որոշ բնորոշութիւնները, որոնք 85 տարիներէ յետոյ հիմը կը հանդիսանան թուրք պետութեան կողմէ չայլակաւ Յեղասպանութեան ուրացումին մասին»:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան: «Սերունդն այս պարագային պէտք է հասկնայ մանաւանդ ուրացումին (պետութեան) որպէս պատմութեան ուրացումին մասին: Այսպէս, 1915ի Տեղեկի ծրագրումը ինքնին ուրացումի որոշ բնորոշութիւնները, որոնք 85 տարիներէ յետոյ հիմը կը հանդիսանան թուրք պետութեան կողմէ չայլակաւ Յեղասպանութեան ուրացումին մասին»:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան: «Սերունդն այս պարագային պէտք է հասկնայ մանաւանդ ուրացումին (պետութեան) որպէս պատմութեան ուրացումին մասին»:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Գծաբառաբար, նշեց իվ Թեռնուն, պատմութիւնը բոլոր շտապ, որ այս բացառապէս ցեղասպանութիւնը եւ անհետեւ իրողութիւնները կ'օգտագործէ ուրացումի համար: «Սերունդն այս պարագային պէտք է հասկնայ մանաւանդ ուրացումին (պետութեան) որպէս պատմութեան ուրացումին մասին»:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան: «Սերունդն այս պարագային պէտք է հասկնայ մանաւանդ ուրացումին (պետութեան) որպէս պատմութեան ուրացումին մասին»:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան: «Սերունդն այս պարագային պէտք է հասկնայ մանաւանդ ուրացումին (պետութեան) որպէս պատմութեան ուրացումին մասին»:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

Ս. Աշխարհամարտէն Ետք Կոստանդնուպոլսոյ մէջ տեղի ունեցած դատավարութիւնները բացառապէս ցեղասպանութեան մը գոյութիւնը եւ ուրեմն չայլակաւ շարքերուն ծրագրումն ու «համազգրուած» ըլլալը իրողութեան բացարձակ փաստ մըն է ոճարային նպատակներուն առկայութեան:

البنك اللبناني الفرنسي

BANQUE LIBANO-FRANÇAISE

SOCIETE ANONYME LIBANAISE
CAPITAL: LBP 100 MILLIARDS
R.C.: 19618 BEYROUTH
LISTE DES BANQUES N° 10

Bilan Consolidé au 31 Décembre 1999 (en millions de LBP)

Actif	1999	1998	Passif	1999	1998
1 Caisse & institut d'émission	456,888	477,886	1 Institut d'émission	8	38
2 Bons du trésor libanais, autres effets publics et valeurs assimilés*	1,689,078	1,333,254	2 Banques et institutions financières	88,255	128,453
3 Obligations et autres titres à revenu fixe	37,286	25,038	- A vue	25,841	83,639
4 Actions et autres titres à revenu variable	8,805	11,575	- A terme	62,414	44,814
5 Banques et institutions financières	431,934	328,851	3 Siège et branches, institutions financières dépendantes et filiales à l'étranger	12,881	659
- Comptes débiteurs à vue	11,723	5,604	- Comptes créditeurs à vue	1,739	260
- Prêts et placements à terme	415,480	315,747	- Emprunts et dépôts à terme	11,142	399
- Titres achetés avec faculté de reprise	4,731	7,600	4 Comptes créditeurs de la clientèle	3,829,625	3,537,261
6 Siège et branches, institutions financières dépendantes et filiales à l'étranger	204,123	572,088	- Dépôts à vue	291,549	190,092
- Comptes débiteurs à vue	353	942	- Dépôts à terme	936,500	1,009,329
- Prêts et placements à terme	203,770	571,146	- Comptes d'épargne	2,582,964	2,323,850
7 Créances sur la clientèle	1,637,688	1,416,865	5 Engagements par acceptation	87,585	101,423
- Créances commerciales*	1,529,440	1,301,604	6 Dettes représentées par un titre	190,082	190,013
- Autres concours à la clientèle	18,135	18,037	- Certificats de dépôt	190,082	190,013
- Comptes ordinaires débiteurs	13,497	14,546	- Emprunts obligataires		
- Comptes débiteurs contre comptes créditeurs	15,251	14,232	- Autres dettes représentées par des titres bancaires ou financiers		
- Créances sur les parties liées	61,365	68,446	7 Autres passifs	56,935	43,794
- Créances douteuses**	87,585	101,423	8 Comptes de régularisation	92,611	98,736
8 Débiteurs par acceptation	9,245	11,566	9 Provisions pour risques et charges	32,176	24,996
9 Participations et parts dans des entreprises liées			10 Prêts subordonnés		
10 Participations et parts dans les entreprises liées mises en équivalence			- Non financières	8,968	8,968
- Non financières			- Financières	100,000	100,000
- Financières			12 Capital	9,466	5,000
11 Immobilisations corporelles	56,796	48,778	13 Réserves pour risques bancaires divers	84,053	44,707
(y compris écart de réévaluation accepté par la BDL)			- Part du groupe	77,903	40,422
12 Immobilisations incorporelles	79	143	- Part des intérêts minoritaires	6,150	4,285
13 Autres actifs	305	543	15 Report à nouveau	4,635	4,250
14 Comptes de régularisation	31,872	31,456	- Part du groupe	3,836	3,924
15 Ecarts de réévaluation sur autres actifs immobilisés			- Part des intérêts minoritaires	799	326
16 Goodwill	458	611	16 Résultat de l'exercice	54,331	71,779
			- Part du groupe	54,331	71,779
			- Part des intérêts minoritaires	531	62
			17 Ecarts de réévaluation sur autres actifs immobilisés		
			18 Compte de résultat		
Total Actif	4,652,142	4,360,077	Total Passif	4,652,142	4,360,077

* Dont crédits inférieurs à la catégorie normale
- Intérêts réservés des crédits inférieurs à la catégorie normale

** Après déduction de:
- Provisions pour créances douteuses
- Réserves

Hors-Bilan	1999	1998	Hors-Bilan	1999	1998
17 Engagements de financement reçus d'intermédiaires financiers	9,405	12,743	19 Engagements de financement donnés	478,020	460,275
18 Engagements de garanties reçus des intermédiaires financiers	48,921	70,030	- En faveur des intermédiaires financiers		
19 Titres vendus avec faculté de rachat ou de reprise			- En faveur de la clientèle	478,020	460,275
20 Autres engagements reçus	3,096,188	2,525,467	20 Engagements de garantie donnés	570,674	594,322
			- En faveur des intermédiaires financiers	168,349	187,049
			- En faveur de la clientèle	402,325	407,273
			21 Titres acquis avec faculté de rachat ou de reprise		
			22 Autres engagements donnés		
			23 Engagements sur instruments financiers à terme		
			24 Comptes fiduciaires et gestion de fonds		

Conseil d'Administration

Président, Directeur Général
S. E. M. Farid Raphael

Administrateurs

M. Marc-Antoine Autheman

M. Zafer Chaoui

M. Jean Cheval

S. E. Cheikh Pierre El-Khoury

S. E. M. Sleiman El-Zein

M. Gilles Gramat

Me Moussa Raphael

Crédit Agricole Indosuez

représenté par M. Bernard Chauvel

Direction Générale

S. E. M. Farid Raphael
Président, Directeur Général

M. Bernard Vernhes
Directeur Général

M. Jamal Mansour
Directeur Général Adjoint

Commissaires aux comptes

Deloitte & Touche

Ets. Awada de Comptabilité et d'Expertise

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԼԻԱԿԱՏԱՐ ՆԻՍՏԵՐ՝ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. կաթողիկոսի հրահրած և նախագահութեամբ Տէր Դ. Ապրիլիոյ Անթիլիասի կաթողիկոսարանին մէջ տեղի ունեցան Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան կրօնական, քաղաքական և խառն ժողովներու լիակատար նիստեր:

Եւսօրեայ նիստերու ընթացքին տրուեցան գեկույցներ, կարողացուցան տեղեկագիրներ, տեղի ունեցան մանրամասն քննարկումներ, կատարուեցան կարեւոր թելադրութիւններ եւ ապա աւելուեցան համապատասխան որոշումներ: Ստորեւ կու տանք ժողովական աշխատանքներէն բխող կարգ մը յատկանշական երեւոյթներ ու կարեւոր որոշումներ:

1.- Կրօնական դատարարութիւնը յատուկ ուշադրութեան առարկայ դարձաւ Կրօնական Ժողովին կողմէ: Կարեւոր իրազօրծումներ տեղի ունեցած են այս բնագաւառէն ներս եւ տակաւին հսկայ գործ կայ կատարելիք: Այս ուղղութեամբ որոշուեցաւ.

ա) Աստուածաշունչը, իրրեւ աղբիւր կրօնական դատարարութեան՝ ժողովուրդին հասցնելու աւելի ազդու միջոցներով: այս առնչութեամբ որոշուեցաւ 2001 թ. Մեծ Պահլի շրջանը նկատելի ունենալ իրրեւ Աստուածաշունչը ժողովուրդին հասցնելու շրջան:

բ) Յաւանքով ամիսներուն ընթացքին կազմակերպել կրօնական դատարարութեան համագումար մը, որուն մասնակցին թեմաներ Կրօնական Դատարարութեան խորհուրդներու ներկայացուցիչները: Համագումարին նպատակն է թեմերէն ներս կրօնական դատարարութեան կազմակերպումը:

2.- Կրօնական Ժողովը յատուկ կարեւորութեամբ անդրադարձաւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ սպասաւորներուն հոգեմտաւոր կազմաւորման հարցին եւ որոշեց հետեւեալը.

ա) Դպրեվանքէն ներս աւելի գարկ տալ կուսակրօններու եւ քահանաներու պատրաստութեան:

բ) Թեմերէն ներս քահանաներու վերադասակարգման դասընթացքներ հաստատել:

գ) Յատուկ ճիգ թափել զպրապետներու պատրաստութեան թէ՛ Դպրեվանքէն եւ թէ՛ Թեմերէն ներս:

3.- Միջ-եկեղեցական գործունէութիւնն ու յարաբերութիւնը նկատուեցան կարեւոր այսօրուան աշխարհին մէջ: Ժողովը տեղեկաբար արձաւ այս ուղղութեամբ մինչեւ հիմա տարուած աշխատանքներուն եւ յառաջիկայ ամիսներուն տեղի ունենալիք հանդիպումներուն, որոնցմէ յիշենք.

ա) Տէր Դ. Մայիսին տեղի ունենալիք Միջին Արեւելքի Ուղղափառ (Ոչ-Քաղկեդոնական) եկեղեցիներու Հոգեւոր Պետերու հանդիպումը:

բ) Անթիլիասի մէջ տեղի ունենալիք 2000ամեակի նըշման հանդիսութիւն՝ դպտի, ասորի եւ հայ հաւատարմ եւրոպայեան մասնակցութեամբ:

գ) 24-ին ՅԱ Մայիսի Անթիլիասի մէջ տեղի ունենալիք Եկեղեցիներու Համաշխարհային խորհուրդի եւ Վատիկանի ներկայացուցիչներուն հանդիպումը:

դ) Արամ Ա. կաթողիկոս իր մասնակցութիւնը պիտի բերէ միջ-եկեղեցական կարեւոր դէպքերու՝ Եւրոպայի եւ Ափրիկայի մէջ:

4.- Հողեւոր եղբայրակցութեանց տարածուող գործունէութիւնը Կրօնական Ժողովին կողմէ նկատուեցան դրանք երեւոյթ: Կրօնական Ժողովը պատրաստեց հոգեւոր եղբայրակցութեանց գործունէութեան ուղեցուցիչ մը, որ շուտով պիտի ուղարկուի թեմերուն, որպէսզի անոր յոյսին տակ ճշդութեամբ եղբայրակցութեանց գործունէութեան եղանակը:

5.- Կրօնական Ժողովը անդրադարձաւ երիտասարդութիւնը ղեկի եկեղեցի մղելու անհրաժեշտութեան: Կրօնական Ժողովը կարեւոր տեղի տուցաւ պատրաստեց հոգեւոր եղբայրակցութեանց գործունէութեան ուղեցուցիչ մը, որ շուտով պիտի ուղարկուի թեմերուն, որպէսզի անոր յոյսին տակ ճշդութեամբ եղբայրակցութեանց գործունէութեան եղանակը:

6.- 1990-ին ճիւղային թեմերու Բունդններու հաստատուած էր Գալիսիանց Բունդերու Միաբանութիւնը: Անցնող տարիներու փորձառութեան յոյսին տակ, որոշուեցաւ փոքր տարիքի թեմաներուն ընդունել Միաբանութեան անդամակցութեան համար: Այս ուղղութեամբ պիտի առնուին հետեւեալ քայլերը:

ա) Թեմերու Բունդի նախակրթարանը պիտի բարձրացուի միջնակարգի մակարդակին: այս քայլը աւելի պիտի ընթացի փափաքով երեւոյթներուն միջնակարգի եւ ետք ուղղակի սկսելու Գալիսիանց Բունդերու Միաբանութեան յատուկ դասարանի դասընթացքներուն:

բ) Աշխատանք պիտի տարուի վարժարաններէն ներս, որպէսզի կոչում ունեցողները դիմեն Միաբանութեան անդամակցելու:

7.- Ժողովը վերահաստատեց կրօնի դասագիրքերու պատրաստութեան ծրագրի անհրաժեշտութիւնը մեր բոլոր դպրոցներուն համար:

8.- Կրօնական Ժողովը քննեց թեմերէն եկած ընկե-

րային-բարոյական ընդմէջ ունեցող հարցերը: Ժողովը պարտականութիւն տուաւ երկու թեմերու առաջնորդներուն, որ մեր ժողովուրդը յուզող ընկերային ու բարոյական հարցերու թղթածրար մը կազմեն, որպէսզի ետքը յատուկ ուղեցուցիչ մը կազմուի:

9.- Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան խառն Ժողովը քննեց Անթիլիաս - Սուրբ Էջմիածին գործակցութեան ներկայ հանգրուանը: խառն Ժողովը հաստատեց, թէ Կաթողիկոսական երկու Աթոռներու գործակցութիւնը դրական ընթացքի մէջ է: Ան ընդգծեց նաեւ գործակցութիւնը շարունակելու եւ ամրապնդելու անհրաժեշտութիւնը:

10.- խառն Ժողովը օրակարգի վրայ ունէր Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան յարաբերութիւնը Հայաստանի եւ Լեւոնայի Դարարաղի պետութիւններուն հետ: Այս առնչութեամբ որոշուեցաւ.

ա) Աջակցել Դարարաղի հզօրացման աշխատանքներուն:

բ) Զօրավիյ կանգնել Հայաստանի անկախութեան, պետական կառուցներու գորացման եւ հայրենի ժողովուրդին տնտեսական վիճակի բարելաւման ծրագրերուն: Աշխուժացնել մասնակցութիւնը «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի աշխատանքներուն:

11.- Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ բարեկարգութիւնը նկատուեցաւ անյետաձգելի պահանջ: Ժողովը վերահաստատեց իր արտայայտած պահանջը՝ թէ բարեկարգութիւնը պէտք է տեղի ունենայ Ս. Էջմիածնի հետ միասնաբար, ներառելով ամբողջ եկեղեցին:

12.- Կրօնական ու Քաղաքական Ժողովներուն կողմէ քննարկուեցան 1700ամեակին առնչուող բոլոր ծրագրերն ու աշխատանքները:

ա) Ժողովը գնահատեց Կեդրոնական Յանձնախումբի մշակած ծրագրերը, սակայն թելադրեց որ անոնք ենթարկուին լուրջ վերաքննութեան:

բ) Ժողովը յատուկ կերպով գնահատեց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան կողմէ ծրագրուած եւ գործադրուեցան մէջ եղող ընդհանուր ծրագիրը:

գ) Ժողովը յայտնեց, որ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան թեմերը մշակած են իրենց ծրագրերը, որոնք գործադրուեցան պիտի դրուին յառաջիկայ ամիսներու ընթացքին:

13.- Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան Քաղաքական Ժողովը հանդիպումներ ունեցաւ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան կապուած հաստատութիւններու պատասխանատու մարմիններուն հետ: Սոյն մարմիններուն տրուեցան թելադրութիւններ՝ իրենց գործունէութիւնը աւելի կազմակերպ դարձնելու նպատակով:

14.- Կաթողիկոսարանի տնտեսական կացութեան մասին տրուած գեկույցը աւելի ընթացեց ժողովականներուն քննելու՝ կաթողիկոսարանը ինքնաբաւ դարձնելու կարելիութիւնները:

15.- Քաղաքական Ժողովը իր օրակարգին վրայ յայն տեղ յատկացուց հալեցի դատարարութեան: Այս առնչութեամբ ժողովը որոշեց.

ա) Լրջօրէն քննել «Հայեցի Դատարարութիւնը այսօր» թեմայով համագումարի մը կազմակերպման կարելիութիւնը:

բ) Հայ ուսուցիչին տնտեսական վիճակը բարելաւելու քայլերու դիմել:

16.- Հայ ժողովուրդի իրաւունքներու հետապնդման առնչութեամբ կատարուած աշխատանքներու մասին լայն գեկույց տրուեցաւ եւ որոշուեցաւ.

ա) Շարունակել կաթողիկոսութեան տարած աշխատանքները միջազգային գետնի վրայ:

բ) Ուսումնասիրել կաթողիկոսարանէն ներս Յեղասպանութեան Ուսումնասիրութեան Կեդրոնի հաստատման ծրագիրը:

17.- Քաղաքական Ժողովը հանդիպումներ ունեցաւ յաջորդաբար հանդիպումներ ունեցաւ թեմակայ առաջնորդներուն հետ: Ժողովը գոհունակութեամբ հաստատեց, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան թեմերուն մէջ գնահատելի աշխատանքներ կը կատարուին:

18.- Քաղաքական Ժողովը երկար հանդիպում մը ունեցաւ Կաթողիկոսարանի Կառուածոց Յանձնախումբին հետ, որուն ընթացքին քննարկուեցան կառուածական ընդմէջ ունեցող շաք մը հարցեր:

19.- Ազգային Ընդհանուր Ժողովի յառաջիկայ նիստին համար ճշդուեցաւ 20-ն 23 նոյեմբեր 2001:

20.- Կիլիկեան Ուխտի Միաբանութեան գործունէութեան, վանական ներքին կեանքին եւ կաթողիկոսարանի բաժանմունքներու մասին ընդհանուր վերաբերմունք մը կատարուեցաւ՝ ընդգծելով կարեւոր երեւոյթներ, իրազօրծումներ եւ առաջադրանքներ:

- Դպրեվանքը վերանորոգ հաւատքով կը շարունակէ իր առաքելութիւնը:

- «Կիլիկիա» թանգարանի մշակութային ձեռնարկներով դարձած է մշակութիւնը եւ կեղեցիկը:

- Մատենադարանը դարձած է ընթերցումի, պրպրտումի եւ ուսումնասիրութեան գրաւիչ անկիւն մը:

- Կաթողիկոսարանի հնատիպ հատորները առաջին անգամ ըլլալով դասաւորուած ու ցանկագրուած են:

- Քրիստոնէական Դատարարութեան բաժանմունքը իր ընդարձակուող ծրագրերով լծուած է կարեւոր աշխատանքի:

- Միջեկեղեցական յարաբերութեանց գրասենեակի աշխատանքը կը դառնայ աւելի ծաւալուն եւ կազմակերպ:

- 1700ամեակի գրասենեակը լծուած է հետեւողական աշխատանքի:

- Կաթողիկոսարանի արտիստները դարձեալ դասաւորման ընթացքի մէջ է իր յարակից մասերով:

- Կաթողիկոսարանի տպարանն ու գրատունը վերակազմակերպման շրջանէ մը ետք լծուած են հայ գիրքի տարածման աշխատանքին:

ԱՐՅԱՆԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

ՀԱՇՈՒՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

1 ՅՈՒՆԻՒՐ 1998ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 31 ԴԵԿՏԵՄԵՐ 1999

	Ամ. տոլար	Լիբ. ոսկի
Նախորդ շրջանէն փոխանցուած գումար	2,524	2,930,417
Նուիրատուութիւններ	14,342	25,762,500
Նոր Տարուայ քարտերու վաճառք	925	7,518,500
Դրամատան տոկոս	537	2,679,931
	18,328	38,891,348
Փոխանակում լիբ. ոսկիէ ամերիկեաց տոլարի	18,340	(27,785,100)
	36,668	11,106,248

Քարտի առաքում օժանդակութիւն

Եւ տրուած նպատակներ	Ազատամարտիկներու
ընտանիքներուն յատկացում	18,000
Զանգելանի վերաբնակեցման ծրագրին	8,000
Հեռախօսային սարքեր Մարտունիի շրջանին	727
Շուշիի երաժշտանոցին	500
Ստեփանակերտի երաժշտանոցին	400
«Վարանդա» մանկապատանեկան երգչախումբի	1,570
1999 հիւրահամերգներու ծախսեր	226
Համակարգիչի ծախսեր Զանգելանի համար	200
Օժանդակութիւն քանդակագործի մը	29,623

Ծախսեր

Նոր տարուայ քարտերու տպագրութիւն	
Եւ յարակից ծախսեր	2960
Փոխադրութեան ծախսեր	478
Զանազան	150
	3588

Պատրաստ գումար - փոխանցելի

յաշորի շրջանին	3457	11,106,248
----------------	------	------------

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԹԱՂԱՆ ԹԱՓՈՐ

Աւագ Ուրբաթ, 21 Ապրիլ, 2000-ին Մեր Տիրոջ

Յիսուս Քրիստոսի Չարչարանաց, Խաչելութեան ու Թաղման յիշատակին սրբազան արարողութիւնը պիտի կատարուի Նոր Մարաշի Սրբոց Զատանից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ:

Այս առթիւ յետ արարողութեան թաղման հանդիսաւոր թափօր պիտի կատարուի, մասնակցութեամբ քահանայից դասուն, Դպրաց Դասուն եւ ժողովուրդին: Եկեղեցական արարողութեան եւ թափօրի պիտի նախագահէ ու քարոզէ

ԳԵՐՇ. Տ. ԳԵՂԱՄ ԵՂՍ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ

(Բարեչան Առաջնորդ Լիբանանի Հայոց)

Ժամերգութիւն ժամը 4:00ին
Թափօր ժամը 5:00ին

Կոչ կ'ուղղուի մեր ժողովուրդի բոլոր զաւակներուն, մասնակից դառնալու թաղման արարողութեան ու զօրհանելու մահով Յարութիւն կերտած Քրիստոսի Խաչով:

ՍՐԲՈՅ ՔԱՌԱՍՆԻՅ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

HAIGAZIAN UNIVERSITY

Haigazian University is recruiting a candidate to be sent to the USA to study for the MLS (Master of Library Science) degree.

The candidate should meet the following requirements:

- a. Hold Lebanese citizenship.
- b. Be between 21-32 years old.
- c. Hold a Bachelor's degree with a GPA of 3.0 or above.
- d. Be well versed in Armenian, English, and Arabic.
- e. Have a good background in Armenian culture.
- f. Be computer literate.

The candidate is expected to take the TOEFL (575) and GRE examinations.

The selected candidate will pledge to return to Haigazian University after graduation and take over responsibility of the Armenian Library for a minimum period of 5 calendar years.

Application forms can be picked up and returned in sealed envelopes to the Information Desk not later than June 15, 2000.

ՀԱՄԲԻԿ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ ՀԱՍՏԵՆ

HAMPIG SASSOUNIAN C - 88440
CSP - L.A.C. D -5- 232 44750
60-TH ST. WEST LANCASTER,
CA, 93536
USA

ԿԵ ՆՈՒՆՈՒՆ

● Լիբանոն Գաղութեան մահուան արարողութիւնը, փոխան ծաղկեպսակի, Սրբոց Դատանից Մանկանց եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Լիլից Պապուեան 10,000 Լ.ո., տէր եւ տիկին Լիաֆֆի Միքայելեան 20,000 Լ.ո., Գրապանեան 20,000 Լ.ո., տէր եւ տիկին Մարք Ժամկոչեան 20,000 Լ.ո., Ժան Կամպազեան 50,000 Լ.ո., տիկին Ինոզ Չալըքեան 20,000 Լ.ո., Հիլտա Տատուրեան 17,000 Լ.ո., Վազգէն Գրապանեան 10,000 Լ.ո., Գրիգոր Միքիլեան 20,000 Լ.ո., Վահէ Լիպուսեան 50,000 Լ.ո., Կարապետ Լ.միրիանեան 20,000 Լ.ո., տոքթ. Առ Տագեան 20,000 Լ.ո., տէր եւ տիկին Կորկոտեան 20,000 Լ.ո.:

● Յովհաննէս Մերկէնեանի մահուան արարողութիւնը, փոխան ծաղկեպսակի, Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Ժաք Պոլոքոս Սալէր 15,000 Լ.ո., օրդ. Արսիճէ Բէշիշեան 10,000 Լ.ո., Մանասէ Բէշիշեան 10,000 Լ.ո., Սըման Մըրհասէպ 10,000 Լ.ո., Միլէտ Էլ Հատ 15,000 Լ.ո., տէր եւ տիկին Յովիկ Յովիկ Պողոսեան 20,000 Լ.ո., տէր եւ տիկին Վարուժ Պաղտեան 25,000 Լ.ո., Վաչէ Աղամեան 20,000 Լ.ո., Ժողէֆ Ազրլեան 20,000 Լ.ո.:

● Յովհաննէս Պողոսեանի մահուան արարողութիւնը, փոխան ծաղկեպսակի, Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Աւետ Երեցեան 20,000 Լ.ո., Անահիտ Սալիսեան 10,000 Լ.ո., Թորմ Մուրատ 10,000 Լ.ո., Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեանի 10,000 Լ.ո., Գալուստի աշակերտներ 42,000 Լ.ո.:

HAIGAZIAN UNIVERSITY

invites you to an exhibition entitled
"A KEY TO ETERNITY"
by the two Bulgarian Artists:
ONNIK KARANFILIAN (Graphics)
&
NINA KOLEVA-KARANFILIAN (Textile)
On
Tuesday April 18, 2000 - 6:00 p.m.
Arthur Matosian Gallery - (Kantari)

The Exhibition will continue on April 19 and 20 from 10:00 a.m. to 5:00 p.m.

գրականությունն էլ մշակույթ

Ո՞՛Վ Է ՆՇԱՆ ԲՈՆԵԼ ՔԵՉ, ՆԵՐՇՆՉԱՆ ԿԱՐԱՊ

Երկու «անհեթք» ու անսպասելի արկածներ ձակատագրական դեր խաղացած են Մինաս Աւետիսեանի ստեղծագործական կեանքին մէջ:

Առաջինը՝ իր արուեստաճանցի յանկարծակի հրոյ ձարակ դառնալու իրողութիւնն է, որ մեծապէս ցնցեց անոր ստեղծագործական բաժիրը, իսկ երկրորդը՝ այն յայտնի «արկածն» է, որուն հետեւանցով ան մահացաւ 1975ին: Տրուած ըլլալով, որ այս երկու դէպքերն ալ մնացած են խորհրդաւոր, Սերգէյ Չալոյեան կը փորձէ որոշ չափով լոյս սփռել անոնց վրայ եւ ձգտարտութիւնը բացայայտել:

Չալոյեանի «Ո՞՛Վ է Նշան բոնել քեզ, ներշնչման կարայ» յօդուածի առաջին բաժինը (որ կը վերաբերի արուեստաճանցի հրկիզման) արտապահ էինք ատենին: Այժմ կը ներկայացնենք երկրորդ բաժինը, որ որոշ բացայայտումներ էլ խորհրդածրոյսներ կը կատարէ անոր մահուան դէպքին շուրջ:

Գիշեր է: Օտարուով անցնում է երկար անձրեւափկունցի մէջ փաթաթուած մի մարդ: Երբ շուրջը ձմեռային մրսած ու խեղճ ծառեր են, կծկըւած թփեր. Բայց մարդը հրեղէն գոյներ է տեսնում, երանգների համադրութիւնը, որոնք վաղը, միւս օրը, հեցն այսօր նրա վրձնով կ'անմահանան կտաւին ու կը խելագարեցնեն դիտողին: Արդիւնէտն նա բառեր պէտք է փնտռի դրան թարգմանելու համար եւ չգտնի, երաժշտութիւն որոնի վերծանելու համար ու չկարողանայ: Լաւագոյն դէպքում կարողանայ ասել, կապոյտ հագած մայրը աշխարհին է ընծայում իր նորածին որդուն. ըն-

«Արեւմուտ», գործ Մինաս Աւետիսեանի

ծայում է Տառապանքի, Չոհաբերութեան եւ Արարչագործութեան համար: Այդպէս, իբրեւ պարզել եւ իբրեւ զոհ, իրենց ժողովրդին, ուրեմն եւ աշխարհին են ընծայում բոլոր մեծ արուեստագետները: 1965 թուականին ստեղծուած եւ, աւաղ, 1972ին այրուած «Թորոս Ռուսիկի ծնունդը» նկարի մասին է, նկար, որտեղ պատկերուած է իր ծնունդը, մեր բոլորի ծնունդը, այս աշխարհին ընծայուող ամեն մէկի ծնունդը: Երբ ծնունդը ծնկաչոք ընդունող մայրը միայն թորոս Ռուսիկի մայրը չէ, միայն Մինասի մայրը չէ. մեր բոլորի մայրն է, եւ մեզից ամեն մէկն է այս նորածինը: Առաւել հանճարեղ ի՞նչ պիտի ստեղծուի, որ չստեղծուի: «Չալոյեան», «Իմ ծնողք», «Յիշողութիւն»... Ո՞րն էր ասելի պայծառ կանխատեսումը:

«1975 թուականի Փետրուարի 16ին, ժամը 22:00ի սահմաններում ինքնաշարժի վարորդ ժորա Պետրոսի Սեդրակեանը ՎԱՁ - 2102 համար 67-57 ԱՐՆ մեքենայով Սայաթ - Նովա եւ Տերեան փողոցների խաչմերուկում բարձրացել է մայրի վրայ, վրաերթի ենթարկել քաղ. Մինաս Կարապետի Աւետիսեանին. նրան պատճառելով մարմնական վնասուածք»:

Ոստիկանական այս արձանագրութիւնը կազմուել է նոյն օրը Փետրուարի 16ին: Մայիսի 5ին այս արձանագրութեան ակեւացուել է. «Վրաերթի եւ վթարի հետեւանցով Աւետիսեանը ծանր կերպով վիրաւորուել է եւ դէպքից մէկ շաբաթ անց մահացել»: Երկու հատորանոց «գործ» է կանգնուել. քննուել են շատ ու շատ մարդիկ, փաստաթղթեր, եզրակացութիւններ, գծագրեր են կցուել իրար: Սեքեանգիր 8 էջ գրութիւնը նկարագրում է Մինասի դիակը: Բայց ինչու՞ ունեւորել: Մի քիչ Յայաստանում, երեսնուն միայն օտարալեզու կրթութեան տէր բժիշկներ են աշխատել. քիչ Յայաստանի Կոմկուսի Կենտրոնում հայերէն կարողացող ո՞րք մէկը չկար: Իսկ եթէ այս ամենն արուել է մոսկուսների համար: Ի՞նչ տարբերութիւն. Մինասի ունեւորեանքը մտնուած ամեն քար ետ է գալիս, նեղողին է գարկուն:

... Ծանր է յիշել 1975 թուականի փետրուարեան այդ օրերը, բայց պարտաւոր ենք յիշել:

Ծաւիկն աշխարհեան
«Մինասի ընկերը Վարդպարունեան հաջատուրը հրաւիրեց Լեւոնակալ: Որքան յիշում են Մինասն էր, եւ էի, Յակոբ Տարախեանը, Ռաֆիկ Աբոյեանը, Գեորգի Իգիթեանը, Եուրի Առաքելեանը, Յակոբ Յակոբեանը: Գնում էինք օրոպիլուով: Գեորգիին առաջարկեց որ ամեն մէկն իր կեանքից մի հետաքրքրական դէպք պատմի: Մինչ Մինասն իր պատմութիւնը ակարկեց. տեղ հասանք: Վարդպարունեանի տանը հիանալի ժամանակ անցկացրինք: Ժամը 4:00ի մօտ էր, երբ Մինասն ինձ ասաց. «Ծաւիկ, չգնա՛ւ գիւղում մնա՛ցա՛ք»: Գրաշարի կը լինի ասացի: Բայց տասը րոպէից յետոյ միտքը փոխեց. «Յովն Աւետիսեան Ետկարը կանչել է, «Անտուրնի» 30րդ ներկայացումն է: Եթէ չգնամ, կարող է ներկանալ: Դէ լաւ, գնանք քաղաք»: Աւետիսեանը, եկանք երկու մեքենայով: Առաջինով Մինասը, Գեորգի, Եուրասը. եթէ չեն սխալուում նաեւ Տարախեան Յակոբը: Երկրորդ մեքենայով միւսներս: Ինքը Մինասը, տուն պիտի մտնէր, շորերը փոխէր եւ գնար օփերս: Իսկ մենք մեր տուն մտանք սուրճ խմելու: Երբ տղաներն ճանապարհից, իջալ թանգարան: Մի քիչ

մէկ- մէկուկէս ժամ աշխատեցի: Ժամը 10:00ի մօտերը բոքերս հաւաքեցի. որոշեցի գնալ Մինասի մօտ արուեստանոց: Աստիճաններով արդէն իջնում էի, երբ հեռախօսազանգ լուսեց: Մի անժամօթ ծայն հարցրեց. «Ծաւիկը դո՞ւք եք»: Ասացի «Այո»: «Եկե՛ք օրօրապէս իջնա՛նք, Մինասը ձեզ է կանչում»: «Ի՞նչ է պատահել», հարցնում եմ. «Ի՞նչ է եղել»: Անժամօթն ասաց, որ օփերայում ինչ- որ բան է պատահել: Մինասն ինձ է կանչում: Ես անմիջապէս սլացայ հիւանդանոց: Երբ մտայ այն ժամանակ, երբ Մինասը պատգարակի վրայ էր Գիտակցութիւնը դեռ տեղն էր «Մինաս ջան, ես հիմա կը գամ վերել», - ասացի: Աջ շուռ եկայ տեսայ մի ոստիկան: Այդտեղ, միջանցքում, նստարանի վրայ Մինասի տարատն էր, աջ ծնկին պատռուածք եւ արեան հետք կար: Ոստիկանին հարցրի «Ի՞նչ է պատահել»: Կողքից ասացին, որ բեմի վրայ սայթաքել, ընկել է, շալվարը պատռուել է: Միւս կողմում եւս 2 ոստիկան կար: Զեմ հասկանում ի՞նչ գործ ունեն այստեղ ոստիկանները, եթէ Մինասը թատրոնում է սայթաքել, ընկել: Տեսայ նաեւ մի կարծա-հասակ, վախվորած մարդու: Յետոյ ինձաց, որ վարորդն է: Մինասի գրպանում եղածը փողը, ժամացոյցը, բանալիները եւ այլն, յանձնեցին ինձ: Երբ այդ ժամանակ բարձրացել էին վիրահատարան: Դուրս եկայ, մի տեւ «Վոկա» կանգնեցրի, գնացի Լալբանդեան փողոց, Մինասի տուն: Այնտեղ էին նրա կինը Գայիանեն, ժամանակ Գեորգի Իգիթեանի կինը, երեխաները: Ասացի, որ թատրոնում բան է պատահել. բեմի վրայ Մինասի ոտքը ուղրուել է, նրան տարել են հիւանդանոց ոտքը կապելու: «Մի անհանգստացե՛ք, - ասացի, - ես հիմա գնում եմ այնտեղ»: Ես նրանց ասացի այն, ինչ գիտի: Դեռ չգիտի, որ Մինասը վթարի է ենթարկուել: Երբ արդէն ետ ի դռնում հիւանդանոց, Սայաթ-Նովա եւ Տերեան փողոցների անկիւնում հաւաքուած ժողովուրդ տեսայ: Պատի տակ նկատեցի մուգ կարմիր մի «Ժիլկա»: Սա քթամասով խփել էր պատին, կանգնել: Ստաժեցի, որ երեւի վթար է եղել, բայց ոչ մի կերպ դա չկապեցի Մինասի հետ: Երբ մտայ հիւանդանոց ու բարձրացայ վերել: Սենեակի դուռը կիսաբաց էր: Ես կրկին տեսայ Մինասին: Յետոյ նորից իջայ ներքեւ...»:

Ես հասկանում եմ, թէ ինչ հոգեվիճակում է եղել Ծաւիկն հաջատրեանը: Գրքեր տալն ակեւոր է, եւ շարունակում են միայն ուշադիր լսել նրան:

«Անցաւ մի 40 րոպէ: Այդ ժամանակ տեսայ, որ նրա կինը, ծանօթ մարդիկ եկան: Իրենք ինձնից ասելի չուտ իմացան, որ վթար է տեղի ունեցել: Եւ երբ ինձ ասացին, որ օփերայի շենքից դուրս գալու ժամանակ ինչ- որ մեքենայ է խփել, անմիջապէս յիշեցի Սայաթ - Նովա եւ Տերեան փողոցների անկիւնում պատին խփուած մեքենան: Դուրս թայ հիւանդանոցից, գնացի վթարի վայրը: Սկսեցի ուսումնասիրել, եզրակացութիւններ անել, ինչպէս կարող է անցած լինել մեքենան, ի՞նչպէս է փողոցն անցել Մինասը: Մայրս այն ժամանակ շատ ցածր էր»:

Լսում եմ Ծաւիկն հաջատրեանին, միաժամանակ յիշում ահաւոր թղթապանակում եղած վկայութիւնները մէկը, որի հեղինակն այդ օրը ժորա Սեդրակեանի մեքենային պատահական ուղեւորն է. «Սեքեան բարձրացաւ Սայաթ - Նովա փողոցի 2րդ շէնքի մայրն ու շարունակում էր առաջ գնալ: Երբ շէնք էր, որ վարորդը ձեռքերով բռնել էր դեկը, բայց ոչ մի հակազդեցութիւն ցոյց չէր տալիս այն բանին, որ շուտով ընդհարուելու ենք շէնքի պատին: Երբ բարձրացանք մայրի վրայ, ես տեսայ, որ մի տղամարդ մէջքը դէպի մեզ, քայլում մայրով եւ օտարող ակնբարբոն արդէն մեքենայի առջեւի մասում. նա կարծես թէ ընկնում բարձրանում էր, որից յետոյ մէկ տանող մեքենան ալ խփեց շէնքի պատին ու կանգնեց...»: Այս պատկերը միշտ իմ աչքի առաջ է, տեսնում եմ արթնի, թէ երբան: Բայց շարունակեմք լսել Ծաւիկն հաջատրեանին:

«Գիշերը մնացինք Մինասի մօտ: Չեղքերն ու ոտքերը կտորուել էին: Յերեւել նրա մօտ տարբեր մարդիկ էին նստում, իսկ գիշերը մնում էի միայն ես: Փետրուարի 22ի լոյս գիշերը գլխաւոր բժիշկը տուն գնաց ասելով, «Տղերք ջան, հանգիստ եղէ՛ք, վաղը տեղափոխում են սենեակ»: Մնաց հերթապահող բժիշկը, որը մեր ծանօթ էր պատկերաբանի առաջին տնօրէն Ռուբեն Դրամբեանի հարը»:

Մինասին, ուշադիր լսեցի, դարձաւ իր հետ եկած մարդուն եւ ֆրանսերէն ասաց. «Ի՞նչպէս անցնե՛ք, ի՞նչ անցնե՛ք, նա արդէն մեռած է...»: Զանի որ ես ֆրանսերէն հասկանում եմ, ուղղակի ասեցի տեղումս: Ի՞նչ անեմ. Սօտնում եմ Մինասին: Չեղքերը տարածած բերանը բաց պառկած է: Եղբայրները, կինը, հարազատները մօտն են: Ես գիտեմ, արդէն գիտեմ, որ Մինասը չկայ: Մինասը գնացել է. սակայն չեն կարող ասել, հասկանում էք, չեն կարող: Կէս ժամից յետոյ յայտարարեցին նրա մահուան մասին»:

Այս օրերի մասին անչափ կարեւոր դրուագներ է յիշում նաեւ Գեորգի Իգիթեանը.

«Միայն մեքենա չէինք Մինասի ճակատագրով անհանգստացած: Այդ ժամանակ Կարէն Դեմիրճեանը Մոսկուայից, Կրեմլի հիւանդանոցի բժիշկ էր բերել: Տարիներ յետոյ երբ ես ԽՍՀՄ Գերագոյն Խորհուրդի պատգամաւոր էի, գնացի, այդ մարդուն գտայ: Կարծես Եֆրեմ էր ազգանունը. հըրքեց: Մոսկուայում բժիշկ Լեւոն Փորուզեանի տանը, նա ասաց. «Ես ամէն ինչ արեցի, որ Մինասին փրկէի: Ես այդ հաւատով էլ հեռացել եմ երեւանից»:

Նկարիչ Գարուշ Յովսէփեանի հետ շատ ենք խօսել Մինասի մասին. նաեւ այդ վթարի, այդ օրումս 1975ի Փետրուարի 16ի մասին:

- Գարուշ - ասում եմ, - մի հարց տամ, դրդ շատ չափերին տարիներ շարունակ մտախառնում է Մինասին պատմութիւնը:

- Գեորգի - ասում եմ, - եթէ այդպիսի բան մտածեմ, - պատասխանում է Գարուշը, - Չէ, սովորական վթար է տեղի ունեցել. հազարաւոր

վթարներից մէկը, որի հետեւանցով, սակայն, Մինասը զոհուեց: Ընդհանրապէս, Մինասի հետ մէկ - երկու տարօրինակ դէպք եւս եղել է: Յիշում են մի անգամ միասին գնացել էինք Կոնս: Դուրս եկանք տներից մէկի պատշգամբ: Մինասը մեքենով յեմուցեց պատշգամբին բարձրից. ինձ ինչ- որ բան էր ուզում ասել: Գեորգի այդ պահին պատշգամբը պոկուել է: Մինասը տապալուցեց սալալատակին: Մի ուրիշ անգամ գնդակը սուրբալով մտաւ Մինասի արուեստաճանցի պատուհանից ծակելով ապակին: Տարիներ անց, չգիտեմ ինչու, ոստիկանները յիշել էին այս դէպքը, եւ ինձ կանչեցին: Ուզում էին, որ ասի, թէ հեռահար նշանառու հրաքանդ վթարել են նրան սպանել: Բայց այսպէս մտածելը մանկամտութիւն է: Եթէ մէկն ուզեցր Մինասին սպանել, կարող էր դա հեշտ ու անկասկածելի, առանց հետք թողնելու անել: Նման նպատակ ունեցողները կարող էին, ասենք, իմանալ, որ Մինասը գիշերային զբօսանքների սովորութիւն ունի: Կարելի էր նրան վերացնել առանց որեւէ կասկած թողնելու: Զէ, 1975 թ. Փետրուարի 16ը ճակատագիր էր...

Ես կրկին յիշում են տիկին Գայիանէի Մինասի կնոջ խօսքը. «Ինքը շատ էր հաւատում ճակատագրին»:

Մի քիչ այդքան դաժան է լինում ճակատագիրը:

- Յետոյ ի՞նչ եղաւ:

«Եւ երբ գլխաւոր բժիշկը գնաց, մենք մի քանի

հոգով գնացինք հաց, երշիկ, պանիր, օդի բերեցինք: Նստեցինք հերթապահ բժիշկի սենեակում եւ ուզում էինք հացը կտորել, երբ հերթապահ բժիշկը վազելով մտաւ սենեակ, գանձակահարեց գլխաւոր բժիշկին եւ տաճարապետը մայրով հաղորդեց: «Մինասի թոքերի աշխատանքը խանգարուել է»: Բոլորս յայտարարեցին, որ Մինասի ողջ օրկանիքն աշխատանքն է խանգարուել: Զգոտեցինք ի՞նչ անել: Եղբայրները, մեր տղաներից մի քանիսը գնացին, ծանօթ մի բժիշկ բերեցին (Նա Ֆրանսիայից էր եկել): Իր ընկերոջ, թէ օգնակամի հետ նա եկաւ, ցանկացաւ Մինասի կուրորդին արիեստական սնուցման խոզովակներ միացնել, թէ ինչ անել: Բայց երբ մօտեցաւ Մինասին, ուշադիր լսեցի, դարձաւ իր հետ եկած մարդուն եւ ֆրանսերէն ասաց. «Ի՞նչպէս անցնե՛ք, ի՞նչ անցնե՛ք, նա արդէն մեռած է...»: Զանի որ ես ֆրանսերէն հասկանում եմ, ուղղակի ասեցի տեղումս: Ի՞նչ անեմ. Սօտնում եմ Մինասին: Չեղքերը տարածած բերանը բաց պառկած է: Եղբայրները, կինը, հարազատները մօտն են: Ես գիտեմ, արդէն գիտեմ, որ Մինասը չկայ: Մինասը գնացել է. սակայն չեն կարող ասել, հասկանում էք, չեն կարող: Կէս ժամից յետոյ յայտարարեցին նրա մահուան մասին»:

Մինասին, ուշադիր լսեցի, դարձաւ իր հետ եկած մարդուն եւ ֆրանսերէն ասաց. «Ի՞նչպէս անցնե՛ք, ի՞նչ անցնե՛ք, նա արդէն մեռած է...»: Զանի որ ես ֆրանսերէն հասկանում եմ, ուղղակի ասեցի տեղումս: Ի՞նչ անեմ. Սօտնում եմ Մինասին: Չեղքերը տարածած բերանը բաց պառկած է: Եղբայրները, կինը, հարազատները մօտն են: Ես գիտեմ, արդէն գիտեմ, որ Մինասը չկայ: Մինասը գնացել է. սակայն չեն կարող ասել, հասկանում էք, չեն կարող: Կէս ժամից յետոյ յայտարարեցին նրա մահուան մասին»:

Այս օրերի մասին անչափ կարեւոր դրուագներ է յիշում նաեւ Գեորգի Իգիթեանը.

«Միայն մեքենա չէինք Մինասի ճակատագրով անհանգստացած: Այդ ժամանակ Կարէն Դեմիրճեանը Մոսկուայից, Կրեմլի հիւանդանոցի բժիշկ էր բերել: Տարիներ յետոյ երբ ես ԽՍՀՄ Գերագոյն Խորհուրդի պատգամաւոր էի, գնացի, այդ մարդուն գտայ: Կարծես Եֆրեմ էր ազգանունը. հըրքեց: Մոսկուայում բժիշկ Լեւոն Փորուզեանի տանը, նա ասաց. «Ես ամէն ինչ արեցի, որ Մինասին փրկէի: Ես այդ հաւատով էլ հեռացել եմ երեւանից»:

Նկարիչ Գարուշ Յովսէփեանի հետ շատ ենք խօսել Մինասի մասին. նաեւ այդ վթարի, այդ օրումս 1975ի Փետրուարի 16ի մասին:

- Գարուշ - ասում եմ, - մի հարց տամ, դրդ շատ չափերին տարիներ շարունակ մտախառնում է Մինասին պատմութիւնը:

- Գեորգի - ասում եմ, - եթէ այդպիսի բան մտածեմ, - պատասխանում է Գարուշը, - Չէ, սովորական վթար է տեղի ունեցել. հազարաւոր

«Նուիրում մօրը», գործ Մինաս Աւետիսեանի. (ընթրինակը զոհ գացած է հրդեհի)

վթարներից մէկը, որի հետեւանցով, սակայն, Մինասը զոհուեց: Ընդհանրապէս, Մինասի հետ մէկ - երկու տարօրինակ դէպք եւս եղել է: Յիշում են մի անգամ միասին գնացել էինք Կոնս: Դուրս եկանք տներից մէկի պատշգամբ: Մինասը մեքենով յեմուցեց պատշգամբին բարձրից. ինձ ինչ- որ բան էր ուզում ասել: Գեորգի այդ պահին պատշգամբը պոկուել է: Մինասը տապալուցեց սալալատակին: Մի ուրիշ անգամ գնդակը սուրբալով մտաւ Մինասի արուեստաճանցի պատուհանից ծակելով ապակին: Տարիներ անց, չգիտեմ ինչու, ոստիկանները յիշել էին այս դէպքը, եւ ինձ կանչեցին: Ուզում էին, որ ասի, թէ հեռահար նշանառու հրաքանդ վթարել են նրան սպանել: Բայց այսպէս մտածելը մանկամտութիւն է: Եթէ մէկն ուզեցր Մինասին սպանել, կարող էր դա հեշտ ու անկասկածելի, առանց հետք թողնելու անել: Նման նպատակ ունեցողները կարող էին, ասենք, իմանալ, որ Մինասը գիշերային զբօսանքների սովորութիւն ունի: Կարելի էր նրան վերացնել առանց որեւէ կասկած թողնելու: Զէ, 1975 թ. Փետրուարի 16ը ճակատագիր էր...

Ես կրկին յիշում են տիկին Գայիանէի Մինասի կնոջ խօսքը. «Ինքը շատ էր հաւատում ճակատագրին»:

Մի քիչ այդքան դաժան է լինում ճակատագիրը:

- Յետոյ ի՞նչ եղաւ:

«Եւ երբ գլխաւոր բժիշկը գնաց, մենք մի քանի

ՅԱՆՁՆԱԹՈՒ ԱՐՈՒԵՍ ՍՏԵՂԾԵԼՈՒ ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆԻ ԴԻՄԱՅ

ԱՐՈՒԵՍԸ ԱՐՈՒԵՍԻ ՇԱՄԱՐ ԴԱՇԱՆ ԿԱՏԱԿ Է ՓՈԼ ՍԵՂԱՆ

Ի՞նչպէս կ'ըլլայ, որ Յեղասպանութեան ենթարկուած ժողովուրդի մոր ծոցին ծնած արուեստագէտ մը յանձնառութեան մէջ չի մտնելու եւ ստեղծագործական կարողականութիւնը ի սպաս չի դնելու դատի մը, որ ոչ միայն համաժողովրդային տարողութիւն ունի, այլեւ սուրբ է ու նուիրական:

Հակառակ անոր որ 85 տարիներ սահած են մեծ դէպքի վրային, հակառակ անոր, որ Եղեռնը տակաւին կը շարունակուի, յատկապէս՝ մշակութային գեների վրայ, հակառակ անոր, որ ցեղասպանող ոչ միայն հատուցուած կատարելու տրամադրութիւն չունի, այլեւ նոյնիսկ գոհ իրեն ռճարգործ կը փորձէ ներկայացնել, հակառակ անոր, որ Մուսկայիթի տեղի ունեցած նոր սերունդի աչքերուն յիմաց, հակառակ անոր, որ միջպարսպային լուտանիքը կը շարունակէ իր անտարբեր վերաբերմունքը Հայ Դատի նկատմամբ, հակառակ անոր, որ...

Տակաւին կան Հայ կերպարուեստագէտներ, որոնք ապաստանելով «արուեստը արուեստի համար» տեսութեան ետին, իրենց արուեստով չեն պայքարիր ո՛չ Յեղասպանութեան եւ ոչ ալ առհասարակ բռնութեան դէմ:

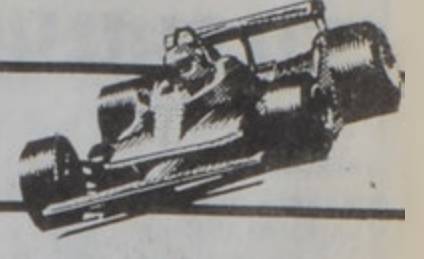
Տակաւին Եղեռնին առջ Յով. Այվազովսկին պատկերած է թուրքերու կողմէ իրագործուած ջարդերու տեսարաններ, որոնց մէջ թուրք զինուորները դաժանորէն Հայ գեղջկուհիները ողջող ծով կը նետէին: Իսկ Եղեռնին մագապուած ծողողորած Հայ կերպարուեստագէտներու առաջին սերունդի ներկայացուցիչները, գրեթէ բոլորն ալ անդրադարձած են Եղեռնի թեմային եւ ոչ միայն պատկերած են ջարդի ու գաղթի տեսարաններ, այլեւ իրենց վրձինով ու մուրճով պայքարած են, առհասարակ Յեղասպանութեան ու բռնութեան դէմ: Ինչպէս՞ էտկար Շահին, Տիգրան Փոյաւտ, Սարգիս Խաչատուրեան, Արշիլ Կորքի - Աղոյեան, Արշակ Ֆէլիպճեան, Խորէն Տէր Յարութեան եւ այլն: Յարող սերունդին մէջ եւս քիչ է թիւը Եղեռնի թեմայով ստեղծագործող Հայ կերպարուեստագէտներուն, ինչպէս՞ Գառու, Ժանսէմ, Փայ Կիրակոսեան, Շարթ, Քերո Անդրեան, Վահէ Հեքիմեան եւ այլն:

Երկրորդ սերունդին մէջ յօրապարտար հետըզհետ կը պայտ

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

ՎԹԼԵԹԻԶՄ ՓԻՆԹՕ ՇԱՀԵՅԱԻ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԱՐԱԹՈՂԸ

Մարաթոնի աշխարհի մեծագույն մրցումներն մեկը՝ Լոնտոնի մրցումներն արժանացան 34 տարեկան փորձու գաղթիկ Անթոնիո Փինթոյի յաղթանակով: Աղջկանց տիտղոսը շահեցավ քենիացի Թեկլա Լորուի:

Փինթո երրորդ անգամ ըլլալով է, որ կը շահի Լոնտոնի մարաթոնը. մինչ Լորուիի առաջին տիտղոսն էր Անգլիոյ մէջ: Ան 42,195 քիլոմետրը մարաթոն 2 ժամ 24՝ 33՝ էն. գերապանցելով ռուս մարաթոնի Լիտիա Սիմոնը: Երրորդ հանդիսացաւ քենիացի Ջոն Շեֆչուկան:

Փինթո արձանագրեց 2 ժամ 6՝ 35՝ արդիւնք մը: Երկրորդ հանդիսացաւ մարտքցի Ալտուր լապատեր Մուսպիչ, մինչ անոր ապագակիցը՝ Նալէտ Խան-նուշի գրաւեց երրորդ դիրքը:

ՍՊԱՆԻՅԱԿԱՆ ԶՈՒԹՊՈՒԻ ԱՅՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՐՍԵԼՈՆԱ ԿԸ ՆԱՀԱՆՋԷ

Սպանիոյ ֆուտբոլի ֆուտբոլի ասոցիացիան 33րդ հանգրուանի մրցումներուն, Պարսելոնայի նահանջը շարունակուեցաւ եւ յաջողորար չորրորդ մրցումն ըլլալով անիկա ծանր պարտութիւն կրեց 17րդ դիրքը գրաւող Ռէալ Օվիեդոյէն եւ նահանջեց 3րդ դիրքը: Այսպիսով, իր կատարած վերջին չորս մրցումներուն, Պարսելոնա իր ընդհանուր ստացած է 12 կողմ եւ նշանակած է միայն... մէկ կողմ: Տեյն Վալտէս (32րդ եւ 80րդ) եւ Ռոպերթո Փոմպիկ (55րդ) նշանակեցին Օվիեդոյի երեք անպատասխան կողմերը:

Ռէալ Մատրիտ յաջողեցաւ Պարսելոնայէն խնայ 2րդ դիրքը, 1-0 արդիւնքով յաղթական վերադառնալէ ետք Ռէալ Մարակոսայի դաշտէն (4րդ): 22 տարեկան յառաջագահ Ռուուր Կոնգալէզ նշանակեց իր կազմին եւ մրցումներն «որ» կողմ (85րդ՝ փենալթիով): Կոնգալէզ, որ վեց տարեկ է վեր կը կրէ Ռէալ Մատրիտի շաքիթը, ֆուտբոլի ասոցիացիան մրցումներուն նշանակեց իր 100րդ կողմը:

Ռէալ Մատրիտ յաջողեցաւ իր եւ պարագլուխի դիրքը գրաւող Տեփորթիւս Քորուելայի միջեւ կէտերու տարբերութիւնը նուազեցնել հինգի, մանաւանդ, որ այս վերջինը 2-0 արդիւնքով պարտուած Հեռացաւ Ռայո Վալեքանայի դաշտէն: Միշէլ Սանչէզ (22րդ՝ փենալթիով) եւ Երոտի Ֆերոն (81րդ) նշանակեցին Վալեքանայի կողմերը:

Ստորեւ՝ 33րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները:

Արիթիքո Մատրիտ - Մալախ	2-2
Սելթա Վիլո - Նուսանսիա	0-0
Էսպանիոլ - Ռեալ Պեթիս	3-0
Ռասիլ Սանթաբարթե - Ռեալ Վալադոլիտ	1-1
Մալորքա - Ալաւես	2-0
Ռեալ Սոսիեդադ - Արիթիքո Պիլլուա	4-1
Քեալ Սվիետո - Պարսելոնա	3-0
Քեալ Մարակոսա - Ռեալ Մատրիտ	0-1
Սելիլա - Վալենսիա	1-2
Ռայո Վալեքանա - Տեփորթիւս Քորուելա	2-0
ԳԱՍԱԻՈՐՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Տեփորթիւս Քորուելա	61
2.- Ռեալ Մատրիտ	56
3.- Պարսելոնա	56
4.- Ռեալ Մարակոսա	55
5.- Վալենսիա	51
.....	.....
17.- Ռեալ Օվիեդո	37
18.- Ռեալ Պեթիս	36
19.- Արիթիքո Մատրիտ	33
20.- Սելիլա	27

ԱՆԳԼԻՈՅ ԶՈՒԹՊՈՒԻ ԱՅՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

- ՄԱՆՉԵՍԹԵՐ ԵՈՒՆԱՅԹԸՏ ԿԸ ՄՕՏԵՆԱՅ ՏԻՏՂՈՍԻՆ - ԼԻՎԸՐՓՈՒԼ ԱՄՐԱՊՆԴԵՑ ԵՐԿՐՈՐԴ ԴԻՐՔԸ

Անգլիոյ ֆուտբոլի ֆուտբոլի ասոցիացիան 33րդ հանգրուանին, Մանչեսթըր Եունայթըտ անպայտեց պարագլուխի դիրքը եւ մեծ քայլ մը առաջ ելաւ տիտղոսը Մանչեսթըրը ծանր պարտութեան մատնելէ ետք Մանչեսթըրը (7րդ): Անիկ քան 61 հապար համակիրներուն ներկայութեան, Օլի Կուլար Մայքլսը (2րդ եւ 51րդ), Նիքի Պար (66րդ) եւ Հեյնիս Գեյն (70րդ) նշանակեցին մարաթոն Ալեքս Ֆերրերի կազմին չորս անպատասխան կողմերը:

Իր կարգին, Լիվըրպոլ 2-1 արդիւնքով յաղթական վերադառաւ Ռիվըրսայդի դաշտէն (17րդ) եւ անոր կազմումն ապա 2րդ դիրքին: Էմիլ Հեյքս նշանակեց Լիվըրպոլի երկու կողմերը (37րդ եւ 62րդ), իսկ Մարթին Էնսթրալը՝ հիւրընկալ կազմին կողմ (70րդ): Ստորեւ՝ 33րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները:

Ռիվըրսայդ - Լիվըրպոլ	1-2
Լիթ - Արսենալ	0-4
Քովենթրի - Սիւրսոյ	2-1
Տեփորթիւս - Ռիթս Վալ	1-2
Էվըրթըն - Պրեսթոն	4-0
Մանչեսթըր Եունայթըտ - Մանչեսթըր	4-0
Նիքիսթըլ - Լայպըր Սիթի	0-2
Շեֆիլդ Ուենչման - Չելսի	1-0
Սաութհեմթըրն - Ուոլվերհեմթըրն	2-0
Թորքեհեմ - Արսենալ	2-4
ԳԱՍԱԻՈՐՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Մանչեսթըր Եունայթըտ	76
2.- Լիվըրպոլ	65
3.- Արսենալ	60
4.- Լիթ	60
5.- Չելսի	58
.....	.....
18.- Շեֆիլդ Ուենչման	27
19.- Պրեսթոն	26
20.- Ուոլվերհեմթըրն	20

ՄՈՆԱՔՕ ԸԱՆԴԻՍԱՑԱԻ ԱՆՈՅԵԱՆ

Յրանսայի ֆուտբոլի ֆուտբոլի ասոցիացիան 31րդ հանգրուանին, Մոնաքո 2-2 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Նանսիի հետ եւ երկուսն էլ չորրորդ անգամ ըլլալով հանդիսացաւ ախոյեան:

Իշխանապետական կազմին կողմերը նշանակեցին Մարքո Սիմոնէ եւ Տաուս Փրաս, իսկ Նանսիի կողմերը՝ Օլիվիէ Ռամպո եւ Ֆապիէն Լըֆելը:

Այժմ պայքարը երկրորդ դիրքը գրաւելու եւ Չեմփրինգ Լիկի տունն ապահովելու համար է: Այս ուղիով թեւեւ կը պայքարին երեք խումբեր՝ Լիոն, Փարիզ Սէն Շերմէն եւ Պարսո: 3 հանգրուան կալ տակաւին եւ այս երեք խումբերէն որեւէ մէկը կրնայ ախոյեանութիւնը աւարտել երկրորդ դիրքին վրայ:

Լիոն իր դաշտին վրայ ճերմակ հաւասարութիւն մը արձանագրեց Սէնթ Էթիէնի հետ, 40 հապար համակիրներուն ներկայութեան: Յրանսայի ամէնէն աւելի ներդրում կատարած խումբը՝ Լիոն ամէն գնով կը պայքարի գալ եղանակին Չեմփրինգ Լիկ խաղալու:

Փարիզ Սէն Շերմէն, որ միեւնոյն նպատակը ունի, 4-1 արդիւնքով տակալեց Լանսը: Լորան Լըրուա հեթրիք մը իրագործեց. մինչ Լորան Ռուպեր նշանակեց մայրաքաղաքի կազմին չորրորդ կողմը:

Պարիզ Սէն Շերմէն	11րդ
Ուլֆ Քիրշթըն	23րդ
Միքայէլ Պայաք	38րդ
Ֆեռնան Բոնիս	51րդ
Ֆենալթիով, նշանակեցին Լեւրքըզլընի կողմերը, իսկ Սիլվիո Մլաներո՝ Պիլիքի կողմ (85րդ)՝ փենալթիով:	
Չեմպայուրկ չկրցաւ պարտութեան մատնել իր հիւրը՝ Վերտըր Պրեմըրնը (22րդ), իսկ Մեհմէթ Շոյ՝ Պիլիքի հաւասարութեան մարաթոնը ներկայութեան Մարթին Մաքս նշանակեց մրցումներն առաջին կողմ (22րդ), իսկ Մեհմէթ Շոյ՝ Պիլիքի հաւասարութեան կողմ (29րդ)՝ փենալթիով:	
Ենե ժերմեմիսի կողմէ նշանակուած կողմը, սակայն (40րդ)՝ սխալմամբ իր բերդէն ներս) պատճառ դարձաւ, որ անոր կազմը՝ Պայեր Միլիթի կողմէ այս եղանակի իր ճիշդ պարտութիւնը եւ նահանջէ 2րդ դիրքը:	
Մրցումներն ընթացին ծանրօրէն վիրաւորուեցաւ Պայերի միջնապահ Շեֆեֆան էֆենպէրկ: Ան երեքէն չորս շարքի վրայ տարապահայեցաւ ինչ որ մեծապէս կրնայ ազդել խումբին արդիւնքներուն վրայ:	
Պայեր Լեւրքըզլըն 4-1 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք նախկին Պիլիքի գրաւող Արմինիա Պիլիքի, գրաւեց պարագլուխի դիրքը, երեք կէտի առաւելութիւն մը ունենալով Պայերի հետ:	
Մարքո Ռէշի կողմէ նշանակուած կողմ (57րդ) ընդամենը եղաւ, որ անոր	

ՊՈՒՆՏԵՍՒԿԱ

ՊԱՅԵՐ ԼԵԻԸՐՔՈՒԶԸՆ ՎԵՐԱԳՐԱԻՇՅ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔԸ

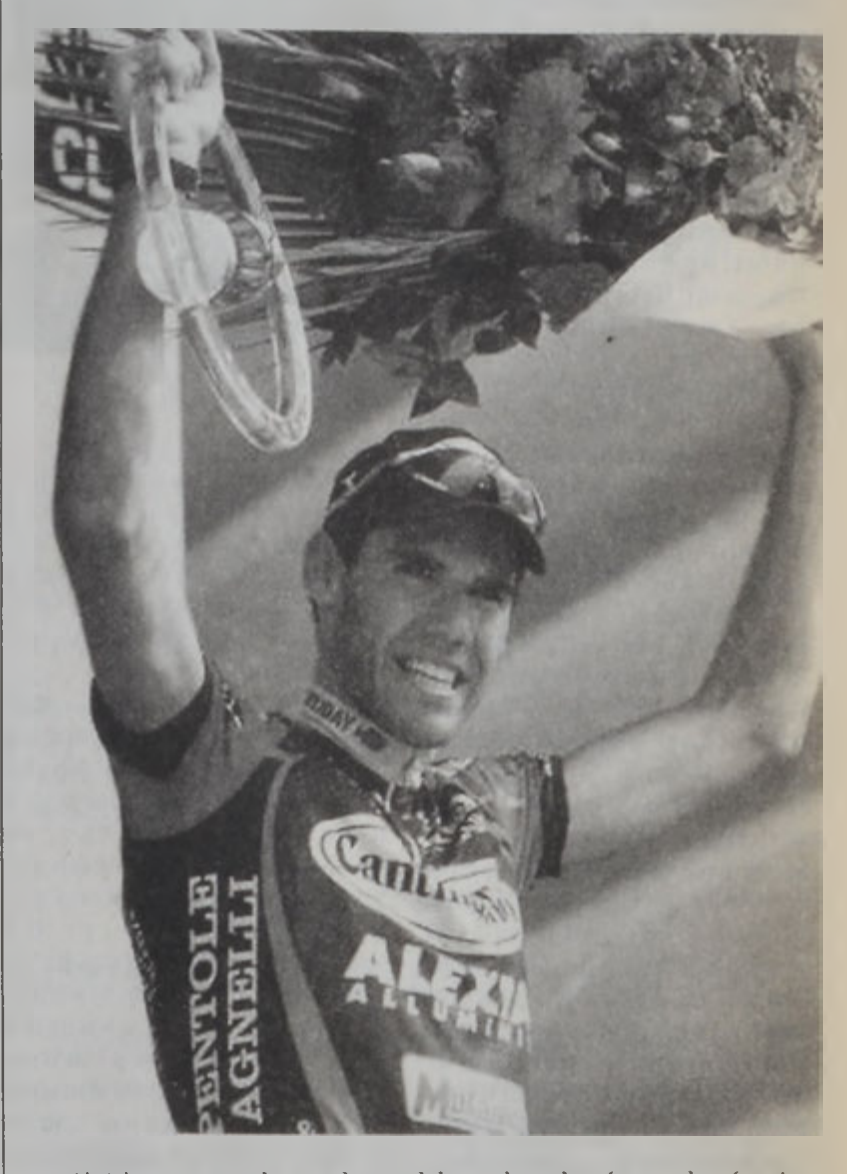
Գերմանիոյ ֆուտբոլի ֆուտբոլի ասոցիացիան (Պուֆֆա-տայիկա) 30րդ հանգրուանին, պարագլուխի դիրքը գրաւող Պայերն Միլիթի վերադարձաւ 2րդ դիրքը, իր դաշտին վրայ 2-1 արդիւնքով պարտութիւն մը կրելէ ետք 1860 Միլիթի կողմէ: Միլիթի տեղափոխման հետեւ Պայերն 3-0 հազար համակիրներուն ներկայութեան Մարթին Մաքս նշանակեց մրցումներն առաջին կողմ (22րդ), իսկ Մեհմէթ Շոյ՝ Պիլիքի հաւասարութեան կողմ (29րդ)՝ փենալթիով: Ենե ժերմեմիսի կողմէ նշանակուած կողմը, սակայն (40րդ)՝ սխալմամբ իր բերդէն ներս) պատճառ դարձաւ, որ անոր կազմը՝ Պայեր Միլիթի կողմէ այս եղանակի իր ճիշդ պարտութիւնը եւ նահանջէ 2րդ դիրքը:

Մրցումներն ընթացին ծանրօրէն վիրաւորուեցաւ Պայերի միջնապահ Շեֆեֆան էֆենպէրկ: Ան երեքէն չորս շարքի վրայ տարապահայեցաւ ինչ որ մեծապէս կրնայ ազդել խումբին արդիւնքներուն վրայ:

Պայեր Լեւրքըզլըն	4-1
Ուլֆ Քիրշթըն	1-1
Չեմպայուրկ	0-0
Քովենթրի - Սիւրսոյ	1-0
Տեփորթիւս - Ռիթս Վալ	2-2
Պարսո	1-2
Միլիթի	1-0
Միլիթի	1-0
Միլիթի	0-0
Միլիթի	0-0
Միլիթի	0-0
ԳԱՍԱԻՈՐՈՒՄ	ԿԷՏ
1. Պայեր Լեւրքըզլըն	64
2. Պայերն Միլիթի	61
3. Չեմպայուրկ	55
4. 1860 Միլիթի	47
5. Չեմպայուրկ	46
6. Քովենթրի	46
.....	.....
12. Պարսո	33
.....	.....
17. Արմինիա Պիլիքի	23
18. Տեփորթիւս	21

ՇԵՏԵԼԱՐԾԱԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՊԵԹԻՆԻ ՇԱՀԵՅԱԻ ԼԻԷԺ - ՊԱՍԹՈՆՅՐԸ - ԼԻԷԺ ՄՐՅՈՒՄԸ

Շեժարչաի աշխարհի ֆուտբոլի ասոցիացիան 4րդ հանգրուանը տեղի ունեցաւ երկէ Պեյճիքայի մէջ, Լիէժ - Պասթոն - Լիէժ 264 քմ. մրցումով: Իտալացի Փաուլո Պեթիսի շահեցաւ մրցումը, սփրինքով գերապանցելէ ետք սպանացի Տաւրո Էշեպարիան: 3րդ դիրքը գրաւեց Տաւրո Էշեպարիան: Այս երեքը առանձնապէս մեծ փնդորներն եւ ունեցան բացառիկ մրցում մը:

Հիւսթըրն հանգրուանը տեղի պիտի ունենայ Շաքաթ օր, Հոլանտայի մէջ, Ամսթըր Կոլտ Բլաւիք մրցումին:

ՆԱԽԱԳԱՏ ԼՆՏԱԻՏ...

Նախապէս Միլիթի, արտաքին գործոց նախարարութեան ընդհանուր բարոյագր Զուեյր Զամտան, ընդհանուր պահանջներն ընդհանուր տնօրէն գործառնելով Մալեթ, շինարարութեան եւ բարգաւաճման խորհուրդի նախագահ Պուրաու Լապարի, նախագահական պահակաւոր իրաւաստար գործառնելով Մուսթաֆա Զամտան, մամուլը եւ իրագործելու սեփականութեան նախագահներ Մոհամեդ Պալապարի եւ Մըլիմ Բարաւ, պետական բարձրագոյն անձնակազմի անդամներն են լրագրողներու պատուիրակներուն մը:

Շաքաթ կետօք ետք, Պեյրոսէն մեկնելով, Սուրիոյ վրայ լեւնացած պահուստ, նախագահ Լահուտ սուրիացի իր պաշտօնակից Նաբէգ Ասատի յղեց հեռագիր մը, որ անոր ուղղեց ուղղութեան եւ առողջութեան մարտնչներ, իսկ Սուրիոյ եղբայր ժողովուրդին՝ բարգաւաճում եւ կայունութիւն: Ան նաեւ հաւատեց, որ երկու երկրները միասնաբար պիտի յաջողին զիմացը քաղաքացիական պարտութեանը ու վերադառնալ իրենց իրաւունքներուն՝ արդար եւ ամբողջական իրաւունքներն շրջապիտէն են:

Իսկ Յորդանանի վրայ լեւնացած պահուստ, հանրապետութեան նախագահ Ապտալա Բ. Բազաւորին նույնպէս յղեց հեռագիր մը եւ կատարեց բարեմայրութիւններ:

Երկէ, նախագահ Լահուտ հանդիպում մը ունեցաւ Սեուտական Արաբիոյ մէջ լիբանանեան գաղութի գաւազաններուն հետ: Նախագահ Լահուտ այս հանդիպում մը ունեցաւ գահաժողովի իշխան Ապտալա ի հետ, որ կետօք իր ընդհանուր պահանջներն միջնապահ իր գտած շեքմ ընդունելութեան համար: Նախագահ Լահուտ նաեւ վերադառնալ իր իրաւունքները իր իրաւունքները, որոնք լրագրողներուն կը հանդիսանան Լիբանանի, ընդդէմ իսրայէլեան տնտեսութիւններուն:

Նախագահ Լահուտ նաեւ վերահաստատեց, որ Լիբանան միշտ պահանջած է ՄԱԿի որոշումներու առանց նախապայմանի գործառնելու հարաւեր, արեւմտեան Պեթալէն ու Կոլաէն իսրայէլեան հետադարձը: Եւ բարձր կը գնահատուի իր իրաւունքները կեցողութեանը ու զատապարտուի իսրայէլեան վերջին իրաւունքներուն, ինչպէս որ լրագրողներ Սեուտական Արաբիոյ արտաքին գործոց նախարարը:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱԶՈՒՄԸ ...

Երրորդ համաժողովի փակումը

նութեան ճանաչման համար վերլուծել, հասկանալ եւ պայքարել»:

Արա Գրիգորեանն ետք խօսք առաւ նախկին նախարար Միշել Էտտէ: Ան առաջին հերթին նշեց, որ Լիբանանը միշտ ալ նեցուկ կանգնած է հայութեան, որովհետեւ Լիբանանցի ժողովուրդը, իբրեւ տառապած ժողովուրդ, կը պայքարի արդարութեան համար: Ան նաեւ ըսաւ, որ Լիբանանի ապրելաձեւը եւ դրութիւնը միշտ ալ նպաստած է հայկական ինքնութեան պահպանումին եւ պատահականութիւն չէ, որ Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը հաստատուած է Լիբանանի մէջ:

Արամ Ա. կաթողիկոս

Միշել Էտտէ

Նորա Պայրազտարեան

աւելի մեծ տեղ տալու անհրաժեշտութիւնը»: Այս ծիրէն ներս, Հայկական Եկեղեցին իւրաքանչիւր դերակատարութիւն ունի, որովհետեւ անհրաժեշտ է իւրաքանչիւր եկեղեցին է եւ կը նորնանայ անոր տառապանքին ու երազներուն հետ:

Արամ Ա. կաթողիկոս անդրադարձաւ նաեւ Հայկական Յեղասպանութեան այժմեականութիւնը արժարժեքներով երեւոյթիւն երաւ, որ Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը ինքնապահով է իր իրաւունքները եւ անոր արդար լուծման համար պայքարող հաստատութիւն:

որովհետեւ անոնք սիրականներ են, որոնք կ'ուզեն, որ հրեական ցեղասպանութիւնը միակը ըլլայ պատմութեան մէջ իբրեւ այդպիսի ճանաչում:

Օսմանեան վիլայէթներու մէջ 1915էն առաջ հայ բնակչութեան թիւերը ներկայացնելով, նախկին նախարարը ընդգծեց, որ այդ բնակիչներուն ֆիզիքական անհետացումը ցեղասպանութիւն էր: Ան նաեւ նշեց, որ հայութիւնը Օսմանեան կայսրութեան ընտանեկան էր եւ վիճուած չէր. հետեւեալ անոր պատմութեան մասին մեղադրանքները անհիմն են: Ընդհակառակը, ըսաւ Մ. Էտտէ, Հայկական Յեղասպանութիւնը ցեղասպանութիւն էր ունէր եւ ոչ կրօնական, ինչպէս ցեղասպանութիւնը մտնուած մը կայ արաբ ժողովուրդին նկատմամբ:

Նախկին նախարարը նշեց նաեւ, որ Ֆրանսա եւ Անգլիա լքեցին հայութիւնը, հետեւեալ անոր բարոյական պարտականութիւն մը ունին հայ ժողովուրդին հանմաբաններ կը մերժեն 1915ի ջարդերը Յեղասպանութիւն որակել:

պայմանաւորուի Հայկական Յեղասպանութեան ճանաչումով, ընդգծեց Էտտէ եւ իր խօսքը արդարեւ ըսելով. «Այնքան ատեն, որ Հայկական Յեղասպանութիւնը ճանաչուած չէ, մարդկութեան իրիզը բնաւ խաղաղութիւն պիտի չունենայ»:

Երոյթներէն ետք ներկայից քննարկումները հարցումներ ուղղելու Իվ Թեոնոնի եւ Արա Գրիգորեանի:

Չեռնարկին աւարտին խօսք առաւ Կիլիկիոյ Արամ Ա. կաթողիկոսը: Ան նախ շնորհակալութիւն յայտնեց ներկայիցներուն եւ

բանախօսներուն, ապա անդրադարձաւ ձեռնարկին կազմակերպման պատճառներուն: Ան ըսաւ, որ եկեղեցին ուղղակիօրէն առնչուած է արդարութեան եւ մարդկային իրաւանց հարցերուն: «Արդարութեան, մարդկային իրաւանց եւ ազգերու ինքնորոշման իրաւունքին համար պայքարը անբաժանելի մասն է եկեղեցիի առաքելութեան», ըսաւ վեհափառը: Իբրեւ Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի նախագահ, ան ընդգրծեց արդարութեան մարդկին մէջ եկեղեցիներուն

եւ անոր արդար լուծման համար պայքարող հաստատութիւն: «Ահաւասիկայն յստակ յանձնառութիւնը, կորուսի Հայկական Եկեղեցին ընդհանրապէս եւ Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը մասնաւորաբար, արդարութեան եւ արժանապատուութեան ինքնորոշման պայքարին մէջ», ըսաւ վեհափառը եւ նշեց, որ այս յանձնառութիւնը անդին կ'անցնի Հայ Դատի սահմաններէն եւ կը վերաբերի մարդկային իրաւանց համար մղուող բոլոր պայքարներուն:

Արամ Ա. կաթողիկոս իր խօսքին աւարտին անգամ մը եւս շնորհակալութիւն յայտնեց օրուան բանախօսներուն՝ Իվ Թեոնոնի եւ Արա Գրիգորեանին՝ դրուատելով անոնց բերած նպաստը Հայկական Յեղասպանութեան ճանաչման աշխատանքներուն:

Չեռնարկի աւարտին ծախուեցան Հ. Յ. Գ. Հայ Դատի Պաշտպան Յանձնախումբի հրատարակած «Հայկական Յեղասպանութեան Այժմեականութիւնը» եւ Իվ Թեոնոնի «Տիւն եկասիրնիլ» գիրքերը:

Միշել Էտտէ ալպովը կը յանձնէ վեհափառին:

ԽԱՉՔԱՍՈՒԹԻ 4541

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՐԱՋԱՐԵԱՆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ՆՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂՂԱԶԱՅԵԱՑ
1. Սեխունկ - Տախտակի շերտ:	1. Մաշեցնող, հիւծիչ - Պատշաճ:
2. Մածկոյթ կամ կեղեւ - Կրտուած ոչխար:	2. Փուռ, գետնի բազմոց:
3. Բայական ժամանակ:	3. Իգական օտար անուն - խողովակաձեւ խոր վերջ:
4. Այրուրենէն - Խորալի առաջին քահանայապետ:	4. Մէկ - Օսմանեան շրջանի հայ ճարտարապետ:
5. Համադասական շաղկապ - Շարաւ:	5. Ուղի - Քրիստոս հո'ն շուրջ գինիի վերածեց:
6. Մակաչք - Ժամանակի միաւոր:	6. Լիրանանի լեռներէն - Կարող:
7. Ինքնագոյուլիս, ազատօրէն:	7. Հայ նահապետ:
8. Մուկերու ծուղակ - Կեանքի գրաւ:	8. Պոյսահայ մեծատուն - Ստացական դերանուն:
9. Իգական օտար անուն - Երաշխակ:	9. Յուցական ածական - Նախանձի'ր - Յետոյ:
10. Երկու կերպով - Յաւելում:	10. Հոմանի - Անկողին:

Թի 4540

ԽԱՉՔԱՍՈՒԹԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Ն	Ո	Տ	Ո	Տ	Ե	Լ	Ի	Ք
2	Ո	Ի	Մ	Ի	Ա	Մ	Ա	Տ	
3	Վ	Ր	Ա	Ն	Պ	Ա	Ա	Տ	
4	Ի	Մ	Ս	Շ	Պ	Ա	Ն	Ա	
5	Տ	Պ	Ա	Ձ	Ի	Ո	Ն	Ս	
6	Ո	Լ	Ո	Ր	Ի	Լ	Ն		
7	Ի	Ր	Ա	Ն	Ա	Ր	Տ	Ա	
8	Մ	Ր	Լ	Է	Ն	Գ	Ա	Ն	
9	Ն	Ա	Ա	Ա	Ա	Ր	Ի		
10	Ն	Ի	Լ	Է	Է	Մ	Լ		

1.050 L.L.

750 L.L.

530 L.L.

2.690 L.L.

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՆՇԱՆԱԿԷ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ MASTER MALL

1.550 L.L.

1.910 L.L.

2.550 L.L.

2.550 L.L.

14.580 L.L.